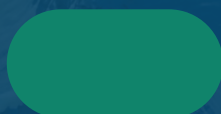
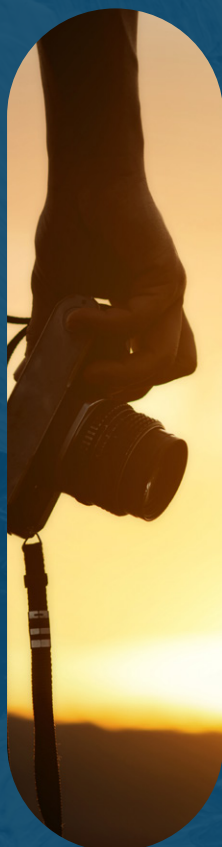

College van Toezicht collectieve
beheersorganisaties Auteurs- en
naburige rechten

RAPPORT TOEZICHT FINANCIËN 2023

Gerichter zicht op financiële ontwikkelingen:
veerkracht en hogere kosten.

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Samenvatting	6
Verkorte weergave van financiële ontwikkelingen bij cbo's en vervolgstappen	8
Ontwikkelingen van invloed op het collectief beheer in Nederland	14
FINANCIEEL TOEZICHT 2023	16
1. Incasso en repartitie	18
1a. Incasso	19
1b. Repartitie	24
2. Verdeling binnen de wettelijke termijnen	28
3. Nog te verdelen gelden einde boekjaar en onverdeelde gelden	35
4. Kostenpercentages en beheerskosten	40
5. Ketenkosten	46
6. Algemene reserve in samenhang met beheerskosten	48
7. Liquide middelen in samenhang met repartitieschuld	51
8. Risico's	53
9. Investerings	55
10. Beleggingen	56

Voorwoord

Het College van Toezicht collectieve beheersorganisaties auteurs- en naburige rechten (CvTA) levert conform de Wet toezicht en geschillenbeslechting collectieve beheersorganisaties auteurs- en naburige rechten (hierna: WT) jaarlijks een Rapport Toezicht op.

Nieuwe opzet als uitkomst van de herijkte toezichtsstrategie

Dit jaar verschijnt het Rapport Toezicht in een aangepaste, beknopte, vorm en zal het gericht ingaan op de financiële aspecten van het toezicht door het CvTA op de cbo's. Deze nieuwe opzet past bij onze herijkte toezichtstrategie. Hiertoe is een beperkte informatie-uitvraag gedaan bij de cbo's. Daarnaast zijn voor het onderzoek de transparantieverslagen van de cbo's geraadpleegd.

Opvolging bevindingen voorgaande Rapporten Toezicht

Naar aanleiding van de bevindingen in de voorgaande Rapporten Toezicht hebben wij bij sommige cbo's een voornemen tot handhaving van enkele bepalingen van de Wet toezicht aangekondigd. Deze procedures zijn nog niet afgerond. Het CvTA dient daarin de nodige zorgvuldigheid te betrachten. Deze trajecten hebben daarmee inmiddels een langere doorlooptijd.

In het Rapport Toezicht 2023 wordt op deze trajecten niet ingegaan, omdat zij nog niet zijn afgerond.

Rapport Toezicht Financiën 2023: herstel na corona, overwegend financieel robuust en toenemende beheerskosten afwijkend van cpi, aandacht voor tijdig repareren.

Het CvTA ziet dat de incasso en repartitie van de cbo's zich hebben hersteld na de coronajaren, dat de cbo's over het algemeen, op enkele uitzonderingen na, financieel robuust zijn, maar ook dat de beheerskosten van de sector meer toenemen dan de consumenten prijsindex 2023 (cpi). Het repareren binnen de wettelijke termijnen vertoont een geringe verbetering. De cbo's onderkennen in het algemeen financiële risico's.

Vervolgstappen

Op basis van de gesignaleerde ontwikkelingen hebben wij een aantal gerichte vervolgstappen bepaald.

Het kan gaan om het betrekken van bepaalde financiële ontwikkelingen bij een met de sector te voeren breder gesprek, daarover hieronder meer. In andere gevallen wordt aan de cbo's om nader inzicht of een zelfanalyse gevraagd. Twee punten betreft het CvTA bij de evaluatie van de individuele kostennorm. En voor een beperkt aantal ontwikkelingen volgt geen vervolgstap.

Belang van breder gesprek

Het rapport kijkt per definitie terug en weerspiegelt daarmee niet de actualiteit en/of kan niet ingaan op recente ontwikkelingen. Wij vinden het echter van belang, gelet op de aard en omvang van die ontwikkelingen in de sector waarop hij in dit rapport kort zal ingaan, dat daarover in 2025 een breder gesprek gevoerd wordt waarbij alle stakeholders bij het collectief beheer betrokken worden.

Het CvTA benadrukt dat het van belang is om bij ontwikkelingen met een significant effect op de (financiën van de) cbo, elkaar hierover te informeren.

Vooruitzicht volgend Rapport Toezicht Financiën

Het CvTA neemt de uitkomsten van de in dit Rapport Toezicht bepaalde vervolgstappen als uitgangspunt voor zijn volgende Rapport Toezicht, en zal alleen wanneer nodig daartoe een gerichte en beperkte informatie-vraag doen.

Dankwoord

De cbo's, de obo's en de brancheorganisatie VOI©E willen wij bedanken voor de goede samenwerking in het afgelopen jaar. Mede hierdoor kan het CvTA zijn herijkte toezichtstrategie de komende tijd verder in de praktijk brengen.

Namens het College van Toezicht
December 2024

Drs. A.J. Koppejan
Voorzitter CvTA

Het CvTA staat voor een efficiënt en betrouwbaar collectief beheer van auteurs- en naburige rechten. Voor makers en gebruikers. Ter behoud van een waardevolle en diverse culturele sector.

Samenvatting

Incasso en repartitie in 2023 toegenomen: hoogste niveau sinds 2008

De incasso en repartitie in 2023 van de cbo's gezamenlijk hebben het hoogste niveau sinds 2008 bereikt, respectievelijk € 599 miljoen en € 534 miljoen. De incasso heeft in 2023 geen last gehad van de beperkende coronamaatregelen van de jaren ervoor.

Repartitie binnen de wettelijke termijnen licht verbeterd

De repartitie door de cbo's binnen de wettelijke termijnen is licht verbeterd. Toch vindt nog circa 20% van de repartitie niet binnen de wettelijke termijnen plaats.

Het CvTA constateert dat een aantal cbo's nog gelden uit de jaren 2020 en ervoor op de balans hebben staan, terwijl deze al verdeeld hadden moeten zijn.

Beheerskosten toegenomen, kostenpercentages nagenoeg gelijk

Alhoewel de kostenpercentages ten opzichte van incasso en repartitie op totaalniveau nagenoeg gelijk zijn gebleven, respectievelijk 10,5% (2022: 10,1%) en 11,8% (2022: 11,5%), zijn de totale kosten van de cbo's in 2023 met 10,5% fors toegenomen ten opzichte van 2022: van € 57 miljoen naar € 63 miljoen. Deze toename is met name toe te schrijven aan hogere personele lasten en automatiseringskosten.

Het kostenpercentage op totaalniveau van de vier geïdentificeerde ketens, de ketenkosten, is gelijk aan dat van 2022, 16,3%.

Ratio Algemene Reserve/Beheerskosten over het algemeen op peil

Het CvTA heeft ook de financiële gezondheid via de algemene reserve en samenhang met de omvang van de beheerskosten van de cbo's geanalyseerd. Over het algemeen is deze op peil; in een aantal gevallen kan deze financiële gezondheid worden verstevigd, in andere gevallen juist worden versoepeld.

Verhouding liquide middelen/repartitieschuld soms (te) laag

De verhouding liquide middelen/repartitieschuld aan rechthebbenden ultimo 2023 is in een aantal gevallen laag. Dit brengt het risico met zich mee dat een cbo de rechthebbenden niet volledig kan uitbetalen.

Cbo's beschikken alle over een risicoparaagraaf in transparantieverlag

Het CvTA stelt vast dat cbo's in de transparantieverlagen een risicoparaagraaf hebben opgenomen, dit wordt als zeer positief ervaren door het CvTA. Het CvTA benadrukt dat voldoende aandacht dient te worden besteed aan informatiebeveiliging vanwege de toegenomen cybercriminaliteit.

Investerings door cbo's, geen overschrijding van 5% van de incasso

Cbo's dienen het CvTA te informeren wanneer (voorgenomen) investeringen de norm van 5% van de incasso van het voorgaande jaar overschrijden. Er heeft geen overschrijding plaatsgevonden in 2023. In de periode 2020-2023 is voor € 28 miljoen aan investeringen gedaan door de cbo's.

Rendement beleggingen cbo's in 2023 positief

In tegenstelling tot 2022 hebben de cbo's die gelden beleggen, het afgelopen jaar met een positief rendement afgesloten. Sneller repareren kan als gevolg hebben dat minder gelden beschikbaar zullen zijn om te beleggen. Het beleid ten aanzien van beleggingen is de verantwoordelijkheid van de interne governance van de cbo. Het CvTA heeft als publiek toezichthouder een beperkte rol.

Verkorte weergave van financiële ontwikkelingen bij cbo's en vervolgstappen

Hieronder is per financieel onderwerp kort aangegeven wat het CvTA heeft geconstateerd op basis van de verstrekte informatie door de cbo's en de transparantieverslagen. Op basis daarvan heeft het CvTA in de hoofdstukken 1 tot en met 10 vervolgstappen geformuleerd.

1a. Incasso

Incasso in 2023 toegenomen: hoogste niveau sinds 2008

De incasso in 2023 heeft het hoogste niveau bereikt sinds 2008, € 599 miljoen. De omvang incasso ten opzichte van 2022 is met 6% toegenomen.

- Het CvTA constateert dat bij Vereniging Buma en Stichting Sena de incasso na de beperkende corona-maatregelen weer op het niveau van voorgaande jaren is. Stichting STAP heeft voor het eerst gelden via aanbieder Videoland ontvangen. De stichtingen Lira, Vevam en NORMA incasseerden meer vanwege de overeenkomst tussen de kabelbedrijven en de stichtingen Lira, Vevam en NORMA. Hierdoor krijgen rechthebbenden die eerder geen vergoeding ontvingen voor het gebruik van hun werken nu wél een vergoeding.
- Bij Stichting de Thuis kopie zorgde de herziening van tarieven en de verkoop

van minder dragers van auteursrechtelijke beschermd werk (importeurs en fabrikanten) voor de daling van de incasso ten opzichte van 2022.

- Stichting Leenrecht werd in 2023 opnieuw geconfronteerd met minder uitleningen via de bibliotheken met als gevolg minder incasso-opbrengsten.
- De nieuwe cbo's Stichting OPR en Stichting FAIR hebben in 2023 geen incasso gerealiseerd.

Vervolgstap: Ontwikkelingen incasso betrekken bij gesprek sector

Het CvTA wil de ontwikkelingen ten aanzien van de incasso in 2023, en vooruitkijkend naar 2024 en verder, meenemen in het met de sector te entameren bredere gesprek over de ontwikkelingen in de sector collectief beheer.

1b. Repartitie

Repartitie in 2023 toegenomen: hoogste niveau sinds 2008

De totale ontwikkeling van de repartitie volgt die van de incasso of de ontvangst van gelden van andere cbo's. De totale repartitie in 2023 bedroeg € 533 miljoen (2022: € 498 miljoen).

De repartitie heeft in 2023 kunnen toenemen ten opzichte van 2022 vanwege het ontbreken van de beperkende coronamaatregelen van de jaren ervoor.

- Stichting NORMA heeft een versnelling in de repartitie weten te bewerkstelligen en Stichting STAP heeft de gelden vanwege de overeenkomst met Videoland uitgekeerd.

Vervolgstep: Ontwikkelingen repartitie betrekken bij gesprek sector

Het CvTA wil de ontwikkelingen ten aanzien van de repartitie in 2023, en vooruitkijkend naar 2024 en verder, meenemen in het met de sector te entameren bredere gesprek over de ontwikkelingen in de sector collectief beheer.

2. Verdeling binnen de wettelijke termijnen

Repartitie binnen de wettelijke termijnen licht verbeterd

Cbo's dienen gelden binnen de wettelijke termijn te reparteren, namelijk negen maanden na het einde van het boekjaar van het jaar van incasso, dan wel zes maanden na ontvangst van de gelden van een andere cbo.

Over het algemeen constateert het CvTA een lichte verbetering van de repartitie binnen de wettelijke termijn van negen maanden. De verdeling van gelden binnen zes maanden na ontvangst van cbo's in Nederland en buitenland is eveneens verbeterd.

- Van de gelden die in 2022 geïncasseerd zijn vindt de verdeling (gemiddeld) binnen negen maanden na het jaar van incasso plaats: 82% (2022) t.o.v. 81% (2021).

- Van de gelden ontvangen in 2022 vindt de verdeling (gemiddeld) binnen zes maanden na ontvangst van cbo's in Nederland plaats: 89% (2022) t.o.v. 86% (2021).

- Van de gelden ontvangen in 2022 vindt de verdeling (gemiddeld) binnen zes maanden na ontvangst vanuit het buitenland plaats: 97% t.o.v. 93% (2022).

De grootste verbeteringen op dit onderdeel werden bewerkstelligd door Stichting NORMA, Stichting FEMU, Stichting STAP en Stichting VEVAM.

Het binnen de wettelijke termijnen uitkeren van gelden aan rechthebbenden is één van de belangrijkste financiële doelstellingen van een cbo. Hiertoe dient het repartitiesysteem van een cbo te worden geoptimaliseerd.

Indien gebruiksgegevens ontbreken of wanneer de informatie over rechthebbenden onvolledig is, waardoor vertraging ontstaat in de repartitie van gelden, dient de cbo hier zo goed mogelijk op te acteren.

Vervolgstep: steekproef bij drie cbo's

Het CvTA heeft de afgelopen jaren telkens geïnventariseerd in welke mate cbo's de repartitie uitvoeren binnen de wettelijke termijn. De cbo's hebben aangegeven dat circa 80% binnen de termijnen kon worden verdeeld.

Gezien de beperkte verbetering ten opzichte van 2022 geeft het nu aanleiding om het onderwerp opnieuw onder de aandacht te brengen.

Het CvTA hecht er veel belang aan dat de rechthebbenden tijdig over hun vergoedingen kunnen beschikken, in elk geval binnen de wettelijke termijn. Hiervoor dienen cbo's ambitie aan de dag te leggen.

Het CvTA zal bij een drietal cbo's uit de groep van cbo's die 80% of meer scoren, bij wijze van steekproef, onderzoek doen naar de redenen die het repareren binnen de wettelijke termijnen verhinderen.

3. Nog te verdelen gelden einde boekjaar en onverdeelde gelden

- Het totaal van de nog te verdelen gelden aan het einde van 2023 bedraagt € 495 miljoen. Ter vergelijking: de incasso in 2023 bedraagt € 599 miljoen. De stand van de nog te verdelen gelden blijft jaar op jaar op totaal niveau (alle cbo's) min of meer gelijk, tussen de € 480 en € 510 miljoen.
- Nadere analyse levert op dat 66% daarvan uit het afgelopen boekjaar stamt (2023), en 15% nog van 2022. De cbo heeft maximaal drie jaren de tijd om gelden te repareren. De gelden van 2018, 2019 en 2020 zouden al verdeeld moeten zijn.

Vervolgstep: Verzoek om nader inzicht over de redenen voor het aanhouden van gelden

Het CvTA zal de 14 cbo's die nog gelden met betrekking tot de jaren 2020 en eerder op de balans hebben staan (Sena, Buma, Lira, FEMU, NORMA, Pictoright, PRO, SCGO, SEKAM, SEKAM Video, Stemra, StOP, UvO en VEVAM) vragen om een nader inzicht over de redenen voor het aanhouden van deze gelden. Op basis van dit nadere inzicht bepaalt het CvTA een vervolgstap.

4. Kostenpercentages en beheerskosten cbo's

Beheerskosten toegenomen, kostenpercentage nagenoeg gelijk

Het kostenpercentage drukt de relatieve verhouding uit tussen de beheerskosten van een cbo ten opzichte van de incasso- en repartitieomvang.

Het CvTA verstaat onder de beheerskosten die kosten die betrekking hebben op het beheer van auteursrecht en naburige rechten. Hieronder worden begrepen alle kosten die, direct dan wel indirect, samenhangen met de inning, de verdeling en het beheer van gelden door de cbo's.

De kostenpercentages ten opzichte van incasso en repartitie op totaal niveau zijn respectievelijk 10,5% (2022: 10,1%) en 11,8% (2022: 11,5%).

Deze kostenpercentages ten opzichte van incasso en repartitie zijn nagenoeg gelijk aan 2022.

Alhoewel de kosten uitgedrukt als percentage ten opzichte van incasso en repartitie nagenoeg gelijk zijn aan 2022, constateert het CvTA een stijging van de beheerskosten van alle cbo's ten opzichte van 2022, namelijk € 6 miljoen.

Deze kostenontwikkeling vergelijkt het CvTA met de consumentenprijs index (cpi). De cpi 2023 (2023 ten opzichte van 2022) bedroeg 3,8%. De werkelijke mutatie van de totale kosten van de cbo's ten opzichte van 2022 bedroeg 10,5%. De ontwikkeling van de totale kosten van de cbo's in 2023 wijken dus in negatieve zin af van de cpi van 2023.

De cbo's wijten de stijging van de kosten hoofdzakelijk aan de stijging van de personele lasten en de automatiseringskosten inclusief de afschrijvingen.

Vervolgstep: CvTA neemt ontwikkeling beheerskosten mee bij evaluatie individuele kostennorm

De toename van de kosten is een zorgelijke trend. De kosten van het collectief beheer nemen jaar op jaar toe. Het CvTA dient ook rekening te houden met de gebruikers die via de tarieven indirect meebetalen aan de kosten van het collectief beheer.

De individuele kostennorm faciliteert mogelijk het aanhouden van (hogere) beheerskosten. Het CvTA dient erop toe te zien dat een cbo streeft naar een beperking van de beheerskosten voor de inning, het beheer en de verdeling van gelden. Dit heeft het CvTA ook verwoord in het kader voor het toepassen van de individuele kostennorm door de organisaties.

In de aanstaande evaluatie van de individuele kostennorm dient het CvTA hieraan voldoende aandacht te schenken. Het CvTA kan overwegen om hierover een signaal af te geven.

5. Ketenkosten

Ketenkosten, gelijk aan 2022

Indien voor de incasso en repartitie meerdere cbo's worden ingezet, wordt gesproken van een keten. Het CvTA identificeert vier ketens: De leenrechtketen, de thuishopieketen, de reproprechtketen en de UvO-keten. De ketenkosten zijn de beheerskosten die de cbo's gezamenlijk maken om gelden aan de rechthebbenden uit

te keren. Deze kosten worden uitgedrukt in een percentage van de repartitie door cbo's die verdelen aan rechthebbenden.

De ketenkostenpercentages geven een gelijk beeld als in 2022: op totaalniveau 16,3% (2022: 16,3%).

Vervolgstep: CvTA betreft ketenkosten bij de evaluatie individuele kostennorm

Het CvTA dringt er bij de cbo's al langer op aan om afspraken te maken over de beheersing van de kosten in de ketens. De individuele kostennorm geeft cbo's enige vrijheid bij het bepalen van eigen normen ten aanzien van de beheerskosten, met mogelijk consequenties voor de vier ketens. Dit wordt betrokken bij de aanstaande evaluatie van de individuele kostennorm. Op grond daarvan worden eventuele vervolgstappen bepaald.

6. Algemene reserve in samenhang met beheerskosten

Ratio Algemene Reserve/Beheerskosten over het algemeen op peil

De hoogte van de algemene reserve is een graadmeter van de financiële gezondheid van een organisatie. Het laat zien dat de organisatie aan de reguliere financiële verplichtingen kan voldoen, ook bij minder goede jaren.

Idealiter zou een cbo over een dekkingspercentage door de algemene reserve van de jaarlijkse kosten moeten beschikken tussen de 100% en 150%, zodat de operationele activiteiten voor in ieder geval een jaar gedekt zijn en de verplichtingen jegens rechthebbenden afgewikkeld kunnen worden.

- Vier cbo's hebben een percentage dat significant lager ligt dan 100%: Stichting de Thuiskopie (31%), Stichting FEMU (69%), Stichting Pictoright (43%) en Stichting STAP (26%).
- Zes cbo's hebben een percentage dat significant hoger ligt dan 150%: Stichting Lira (237%), Stichting NORMA (178%), Stichting IPRO (447%), Stichting SCGO (201%), Stichting UvO (222%) en Stichting VEVAM (228%).

Vervolgstep: zelfanalyse cbo's algemene reserve en beheerskosten

Het CvTA zal de cbo's waarvan het dekkingspercentage onder de 100% ligt een zelfanalyse laten uitvoeren waarbij wordt ingegaan op het recente verleden, de actualiteit, en de verwachting voor de komende jaren, mede gelet op de kostentoeename bij cbo's. Medio 2025 verlangt het CvTA hierover een terugkoppeling van betreffende cbo's.

7. Liquide middelen in samenhang met repartitieschuld

Verhouding liquide middelen/ repartitieschuld soms (te) laag

De ratio liquide middelen/repartitieschuld geeft aan of cbo's in staat zijn om verplichtingen jegens rechthebbenden, de repartitieschuld, te voldoen.

Het vaststellen van de liquiditeitsratio geschiedt aan het einde van het boekjaar; dit is een moment opname. Een aantal cbo's heeft een relatief lage ratio. Op basis van de informatie in het transparantieverlag over 2023 waren zij niet in staat de gehele schuld aan rechthebbenden direct in te lossen.

Vervolgstep: zelfanalyse cbo's ratio liquide middelen/repartitieschuld

Het CvTA zal cbo's met een (zeer) lage ratio een zelfanalyse te laten uitvoeren ten aanzien van die ratio, waarin het recente verleden, de actualiteit en de verwachting betrokken wordt. Medio 2025 verlangt het CvTA hierover een terugkoppeling van betreffende cbo's.

8. Risico's

Cbo's beschikken over een risicoparagraaf in transparantieverlag

Het CvTA geeft geïnventariseerd welke risico's de cbo's onderkennen in hun transparantieverlagen met betrekking tot 2023. Het CvTA heeft op basis daarvan een top vijf opgesteld:

- Continuïteitsrisico
- Frauderisico
- Technologische risico's
- Risico's vanwege wet- en regelgeving
- Risico's ten aanzien van het verlies van functionarissen

Al hebben cbo's informatiebeveiliging als risico geïdentificeerd, het CvTA vindt het van belang dat cbo's voldoende aandacht besteden aan informatiebeveiliging. De cybercriminaliteit neemt fors toe en het CvTA beschouwt cybercriminaliteit als een hoog risico. Cbo's beschikken over grote geldstromen en over veel informatie van gebruikers en rechthebbenden. Toegang hiertoe dient extra goed beveiligd te zijn.

Vervolgstep: Risico's en risicobeheersing betrekken bij gesprek sector

Het CvTA wil de geconstateerde risico's in 2023, daarbij vooruitkijkend naar 2024 en

verder, meenemen in het met de sector te entameren bredere gesprek over de ontwikkelingen in de sector collectief beheer.

9. Investerings

Investerings door cbo's, geen overschrijding van 5% van de incasso

Cbo's dienen het CvTA te informeren wanneer (voorgenomen) investeringen de norm van 5% van de incasso van het voorgaande jaar overschrijden. Er heeft geen overschrijding plaatsgevonden in 2023.

Investerings, met name bij meerjarige projecten, kunnen risico's met zich meebrengen, o.a. ten aanzien van financiering, complexiteit, doorlooptijd en bemensing.

Een investeringsproject kan meerdere jaren in beslag nemen. De totale investering van die jaren zou moeten worden gezien met de incasso-omvang van die jaren. In dat geval overschrijden de investeringen van Videma de 5%-norm enigszins (6,25%).

In de periode 2020-2023 is voor € 28 miljoen aan investeringen gedaan door de cbo's.

Het CvTA stelt prijs op informatie van de cbo over de investeringen waarin in het meerjaren perspectief verwoord is, aangezien deze meer risico met zich meebrengen.

Vervolgstep: geen

Het CvTA voorziet voor nu geen vervolgstappen.

10. Beleggingen

Rendement beleggingen cbo's in 2023 positief

Twee cbo's beleggen actief gelden met als doel hierop rendement te behalen. Dit zijn Vereniging Buma en Stichting NORMA. Sena heeft een beleggingsstatuut opgesteld, maar belegt nog geen gelden. Met de beleggingsopbrengsten worden de beheerskosten van de cbo (deels) gedekt. Hierdoor betalen de rechthebbenden minder aan de cbo voor de dienstverlening (kosteninhoudingspercentage).

De beleggingsresultaten van de afgelopen jaren laten een zeer wisselend beeld zien met een positief rendement in het jaar 2023. Het CvTA heeft een beperkte rol ten aanzien van beleggingen.

Wél hecht het CvTA waarde aan het repareren van gelden binnen de wettelijke termijn. Sneller repareren kan als gevolg hebben dat minder gelden beschikbaar zullen zijn om te beleggen.

Het beleid ten aanzien van beleggingen is de verantwoordelijkheid van de interne governance van de cbo.

Vervolgstep: geen

Het CvTA voorziet voor nu geen vervolgstappen. Verwezen wordt naar hoofdstuk 2 "Repartitie binnen de wettelijke termijnen".

Ontwikkelingen van invloed op het collectief beheer in Nederland

Ontwikkelingen van invloed op het collectief beheer in Nederland

Het CvTA signaleert bij het opstellen van dit rapport dat de wereld van het collectief beheer wereldwijd, en daarmee ook in Nederland sterk in beweging is.

Het CvTA kan deze ontwikkelingen slechts op hoofdlijnen duiden. Het CvTA beschikt niet over alle informatie en/of voldoende capaciteit om deze signalen diepgaand te onderzoeken en te analyseren. Een nader gesprek hierover met alle stakeholders in de sector van het collectief beheer zal ertoe bijdragen een duidelijker beeld te krijgen van hun betekenis voor de toekomst van het collectief beheer in Nederland. Op basis hiervan kan het CvTA bezien wat de invloed hiervan in op zijn toezicht.

Het betreft de volgende ontwikkelingen:

- **Internationalisering en invloed van platforms en andere hightechbedrijven op het speelveld.** Uit verschillende gesprekken met cbo's blijkt dat zij zich zorgen maken over de houdbaarheid van hun positie als cbo, nu er ook steeds meer organisaties zijn (zoals buitenlandse cbo's, platformen, hightechbedrijven en fondsen) die internationaal opereren en concurreren met de Nederlandse cbo's. Ook staan door technologische ontwikkelingen en de daarmee gepaard gaande veranderende machts- en marktverhoudingen, de vergoedingen die men bereid is te betalen voor het gebruik van auteursrechtelijk beschermd werk, sterk onder druk.
- **Invloed van technologische ontwikkelingen.** Er zijn veel onzekerheden over wat de ontwikkeling van de technologie (met bovenaan de potentie van artificiële intelligentie) deels ten goede, maar naar mag worden gevreesd ook ten kwade, gaat betekenen voor het collectief beheer en het auteursrecht. De rol van ICT-systemen en de beveiliging daarvan verdienen nadere aandacht vanwege de risico's die met het gebruik ervan samenhangen. Toenemende internetcriminaliteit en buitenlandse mogelijkheden die erop uit zijn om onze samenleving te destabiliseren door in te breken in onze netwerken, vormen ook voor de cbo's een zeer voorstelbare bedreiging.
- **Mogelijke effecten van het regeerprogramma op de sector collectief beheer.** Het is nog niet goed mogelijk om de (definitieve) gevolgen van het regeerprogramma te overzien voor de sector collectief beheer. De in het programma voorgenomen verhoging van de btw op kunst en cultuur kan van invloed zijn op de verkoop- en bezoekersaantallen.

Samenwerking is noodzakelijk: houden van een breed overleg met de sector Collectief Beheer

Deze ontwikkelingen doen zich naast elkaar voor en kunnen elkaar ook beïnvloeden. Om deze ontwikkelingen goed te kunnen duiden constateert het CvTA dat het meer dan ooit belangrijk is dat alle stakeholders (het CvTA, de cbo's en obo's, de brancheorganisaties, de ministeries, de wetenschap etc.) samenwerken en waar nodig samen optrekken om het collectief beheer in Nederland en daarmee de belangen van rechthebbenden en betalingsplichtigen te borgen.

Het CvTA neemt daar in 2025 de tijd voor door het initiëren van een breed overleg over deze onderwerpen. Het CvTA onderzoekt wat daarbij zijn rol en toegevoegde waarde kan zijn in het licht van het borgen van de publieke waarde waar het voor staat.

Vanuit de opbrengsten van de te voeren gesprekken is het CvTA voornemens om indien nodig een signaal af te geven aan de politiek over onderwerpen die nadere aandacht of onderzoek behoeven.

Financieel Toezicht 2023

Organisaties onder het toezicht 2023

Het CvTA hield in 2023 toezicht op 23 collectieve beheersorganisaties (hierna: cbo) en twee onafhankelijke beheersorganisaties (hierna: obo).

De cbo's en obo's incasseren en verdelen gelden, die (uiteindelijk) bestemd zijn voor de rechthebbenden van wie auteursrechtelijke beschermd werk is openbaargemaakt en die hiervoor een vergoeding ontvangen.

De WT is slechts ten dele van toepassing op de obo's. De onderwerpen die in dit rapport aan bod komen zijn in mindere mate van toepassing op obo's en worden dan ook niet voor deze organisaties verder toegelicht.

Mutaties organisaties onder het toezicht in 2023

- De stichtingen OPR en FAIR zijn in 2023 onder het toezicht van het CvTA komen te vallen. Dit zijn twee nieuw opgerichte cbo's. Stichting Organisatie voor PersuitgeversRecht (OPR) beheert namens een groot deel van de Nederlandse nieuwsmedia het uitgeversrecht. Stichting Film Auteurs In Recht (FAIR) is er voor de audiovisuele verhalenvertellers, zoals cameramensen, costume designers en visual effects artists. Voor deze groep filmmakers beheert FAIR collectief auteursrechten en vergoedingsaanspraken. De twee nieuw opgerichte cbo's hebben in 2023 niet of nauwelijks incasso-opbrengsten gegenereerd en zijn nog

doende hun formele organisatie verder vorm te geven en incasso te genereren.

- Cbo SVVP heeft de verdeelactiviteiten al geruime tijd gestaakt vanwege de teruglopende inkomsten. De (resterende) verdeelactiviteiten zijn in 2021 overgenomen door SEKAM Video. Om deze redenen heeft het bestuur besloten SVVP te ontbinden. Hier heeft het CvTA mee ingestemd.

Figuur 1 Overzicht cbo's en obo's 2023

	Cbo's
1	Stichting Sena
2	Stichting Leenrecht
3	Stichting Reprorecht
4	Stichting de Thuis kopie
5	Vereniging Buma
6	Stichting FEMU
7	Stichting Lira
8	Stichting NORMA
9	Stichting Pictoright
10	Stichting PRO
11	Stichting IPRO
12	Stichting SCGO
13	Stichting SEKAM
14	Stichting SEKAM Video
15	Stichting Stemra
16	Stichting Thuis kopievergoeding Audio Producenten (STAP)
17	Stichting StOPnl
18	Stichting VEVAM
19	Stichting Videma
20	Stichting UvO
22	Stichting FAIR
23	Stichting OPR

	Obo's
1	IBVA
2	Rights Direct

Financiële onderwerpen toezicht 2023

In de nieuwe opzet voor dit rapport toezicht financiën is gekozen om een aantal belangrijke financiële onderwerpen te behandelen. Deze worden behandeld in de hoofdstukken:

1. Incasso en repartitie.
2. Verdeling binnen de wettelijke termijnen.
3. Nog te verdelen gelden aan het einde van het boekjaar en onverdeelde gelden.
4. Kostenpercentages en beheerskosten.
5. Ketenkosten.
6. Algemene reserve in samenhang met beheerskosten.
7. Liquide middelen in samenhang met repartitieschuld.
8. Risico's.
9. Investeringen.
10. Beleggingen.

Onderlinge relatie financiële onderwerpen

In Figuur 2 Diagram financiële onderwerpen is de werkwijze van een cbo opgenomen

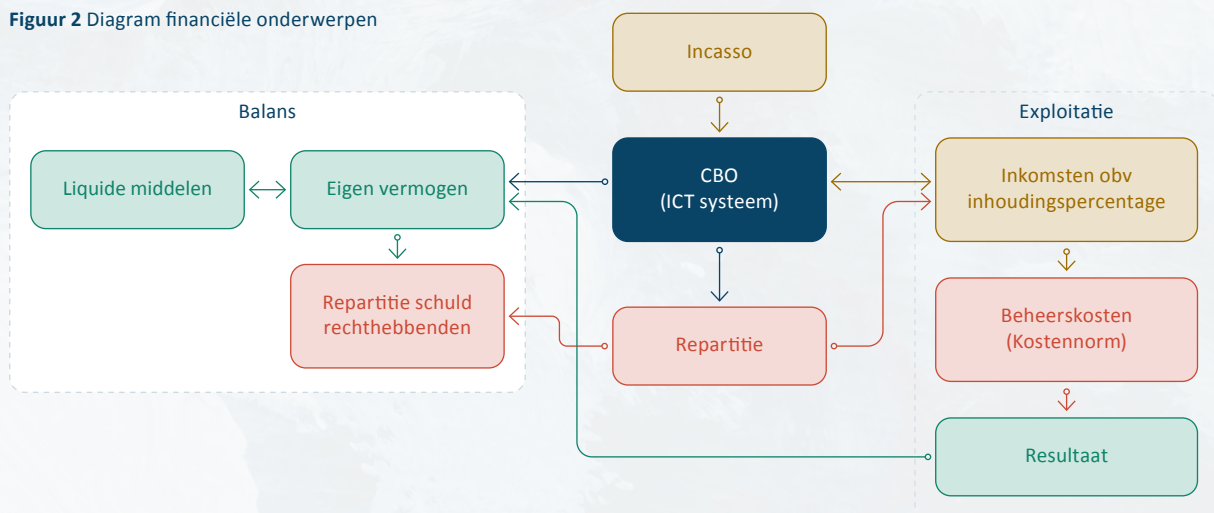
die de verbanden tussen incasso, repartitie, algemene reserve, liquide middelen en de schuld aan rechthebbenden in kaart brengt.

De cbo incasseert bij betalingsplichtigen ten behoeve van rechthebbenden. De cbo zelf verkrijgt inkomsten vanuit het inhoudingspercentage dat zij in rekening brengt bij rechthebbenden. Door deze inkomsten worden de beheerskosten van de cbo gedekt. Indien dit een resultaat oplevert wordt dit toegevoegd aan de algemene reserve. De beheerskosten worden afgezet tegen de incasso en de repartitie van de cbo, dit wordt uitgedrukt in een kostenpercentage.

Nadat de cbo de geïncasseerde gelden kan koppelen aan de juiste rechthebbenden, worden deze gelden aan de rechthebbenden gereparteerd.

De hierna te behandelen onderwerpen moeten in onderlinge samenhang worden beschouwd.

Figuur 2 Diagram financiële onderwerpen

1. Incasso en repartitie

Een cbo voert voor rechthebbenden de incasso uit bij bedrijven en organisaties, beheert deze gelden en keert ze uit aan de rechthebbenden binnen de wettelijke termijnen. Het CvTA volgt de ontwikkelingen ten aanzien van de incasso en repartitie van cbo's aangezien een substantiële geldstroom, circa € 600 miljoen (2023), door deze organisaties wordt beheerd.

Zo zijn er ontwikkelingen in 2023 ten aanzien van bestaande en nieuwe geldstromen, en worden in gevallen geïncasseerde gelden aangehouden. De incasso- en repartitiestromen kunnen veranderen door

bijvoorbeeld meer gebruik, aangepaste tarieven of kunnen een juridische oorzaak hebben zoals nieuwe wetgeving.

Meer algemeen geldt, onder verwijzing naar het hoofdstuk Ontwikkelingen Collectief Beheer, dat het van belang is om niet alleen terug te kijken op de incassocijfers die de cbo's hebben verantwoord via hun transparantieverslagen, maar ook de actuele ontwikkelingen en trends te betrekken die van invloed zijn op de incasso van cbo's voor 2024 en volgende jaren.

De activiteiten met betrekking tot incasso, repartitie en beheer van gelden hebben effect op de kosten van een cbo en de dekking van deze kosten via de inhoudingspercentages die op incasso of repartitie worden gedaan. De inhouding betreft de vergoeding die de rechthebbenden betalen voor de diensten van de cbo.

1a. Incasso

De hoofddoelstelling van een cbo is om gelden ten behoeve van de aangeslotenen (rechthebbenden, individuen en organisaties) te incasseren en deze aan hen uit te keren, als vergoeding voor het gebruik van hun auteursrechtelijk beschermd werk.

Een aantal cbo's incasseert direct uit de markt, dat wil zeggen direct bij bedrijven en organisaties. Een deel van de incasso ontvangen zij uit het buitenland via de buitenlandse cbo's voor in het buitenland gebruikt repertoire. Daarnaast zijn er cbo's die alleen gelden verdelen en niet direct gelden uit de markt incasseren, maar deze van andere cbo's ontvangen ter verdere doorverdeling onder rechthebbenden. Dit betreft bijvoorbeeld Stichting STAP die onder andere van Stichting de Thuis kopie ontvangen gelden reparteert aan rechthebbenden. In dat kader is sprake van een 'keten van verdeling'.

Bij het beschouwen van de "totale incasso" moet rekening worden gehouden met onderstaande indeling van de incassostromen, waarbij "incasso in Nederland" en de "incasso via buitenland" respectievelijk direct van betalingsplichtigen in Nederland of van betalingsplichtigen in het buitenland worden ontvangen.

De "incasso via cbo" betreft de ontvangsten van reparterende cbo's. Zij ontvangen gelden van incasserende cbo's ter verdere verdeling onder rechthebbenden.

Ontwikkelingen incasso 2023

Van de totale incasso in 2023 ad € 599,8 miljoen (2021: € 564,6 miljoen) is de omvang onderscheiden naar categorieën incassostromen als volgt:

1. Incasso in Nederland: 81% (2022: 81%)
2. Incasso via het buitenland: 5% (2022: 6%)
3. Ontvangsten in de keten ter verdere repartitie door verdelende cbo's ("Incasso via cbo"): 13% (2022: 13%).

De totale incasso in 2023 is ten opzichte van 2022 met 6% toegenomen.

De incasso in de categorie "Incasso in Nederland" is in 2023 ten opzichte van 2022 toegenomen met 7%. De incasso vanuit het buitenland is in 2023 ten opzichte van 2022 afgenomen met 7% en de incasso via cbo (in de keten) is in 2023 ten opzichte van 2022 toegenomen met 10%.

In 2023 is het hoogste niveau van de incasso behaald sinds 2008.

De cbo's FAIR en OPR zijn nieuw opgerichte organisaties; deze zijn in 2023 onder het toezicht van het CvTA komen te vallen. In 2023 heeft geen van de twee organisaties incasso gegenereerd.

Figuur 3 Onderverdeling categorieën incasso

(x €1.000)	Incasso alle cbo's			% mutatie t.o.v. voorgaand jaar		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Incasso via cbo (keten)	66.091	72.435	79.476	-17%	10%	10%
Incasso via buitenland	29.090	34.310	31.938	-6%	18%	-7%
Incasso in Nederland	389.670	457.868	488.361	9%	18%	7%
Totale Incasso	484.851	564.613	599.775	3%	16%	6%
Incasso in NL en via buitenland	418.760	492.178	520.299	7%	18%	6%
Incasso in Nederland	93%	93%	94%			
Incasso via buitenland	7%	7%	6%			

	Aandeel categorie van totaal		
	2021	2022	2023
Incasso via cbo (keten)	14%	13%	13%
Incasso via buitenland	6%	6%	5%
Incasso in Nederland	80%	81%	81%
Totale Incasso	100%	100%	100%

Figuur 4 Incasso per cbo 2021 - 2023

(x €1.000)	Totale incasso			% mutatie t.o.v. voorgaand jaar		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Stichting Sena	66.014	80.231	89.615	9%	22%	12%
Stichting Leenrecht	7.174	12.578	10.844	-27%	75%	-14%
Stichting Reprorecht	27.995	24.761	29.717	7%	-12%	20%
Stichting de Thuis kopie	41.807	43.699	31.100	28%	5%	-29%
Vereniging Buma	164.489	218.669	235.343	-2%	33%	8%
Stichting FEMU	722	754	746	4%	4%	-1%
Stichting Lira	30.540	31.022	31.887	-7%	2%	3%
Stichting NORMA	13.137	11.392	13.641	19%	-13%	20%
Stichting Pictoright	13.678	14.558	13.818	-24%	6%	-5%
Stichting PRO	16.745	18.047	18.764	-7%	8%	4%
Stichting IPRO	4.589	4.130	4.966	110%	-10%	20%
Stichting SCGO	1.228	1.200	1.231	8%	-2%	3%
Stichting SEKAM	1.759	1.897	2.127	-26%	8%	12%
Stichting SEKAM Video	4.104	4.512	5.882	-12%	10%	30%
Stichting Stemra	40.210	44.522	47.492	12%	11%	7%
Stichting STAP	2.558	2.698	8.608	-2%	5%	219%
Stichting StOPnl	10.582	11.733	11.974	-4%	11%	2%
Stichting UvO	9.850	9.807	10.570	31%	0%	8%
Stichting VEVAM	10.631	8.395	9.333	39%	-21%	11%
Stichting Videma	17.038	20.007	22.118	-2%	17%	11%
Totaal	484.851	564.613	599.775	3%	16%	6%

* Stichting FAIR en Stichting OPR hebben op dit punt nog geen informatie.

Absolute toename van de incasso 2023

De absolute toename van de incasso in 2023 ten opzichte van 2022 bedraagt € 35,2 miljoen.

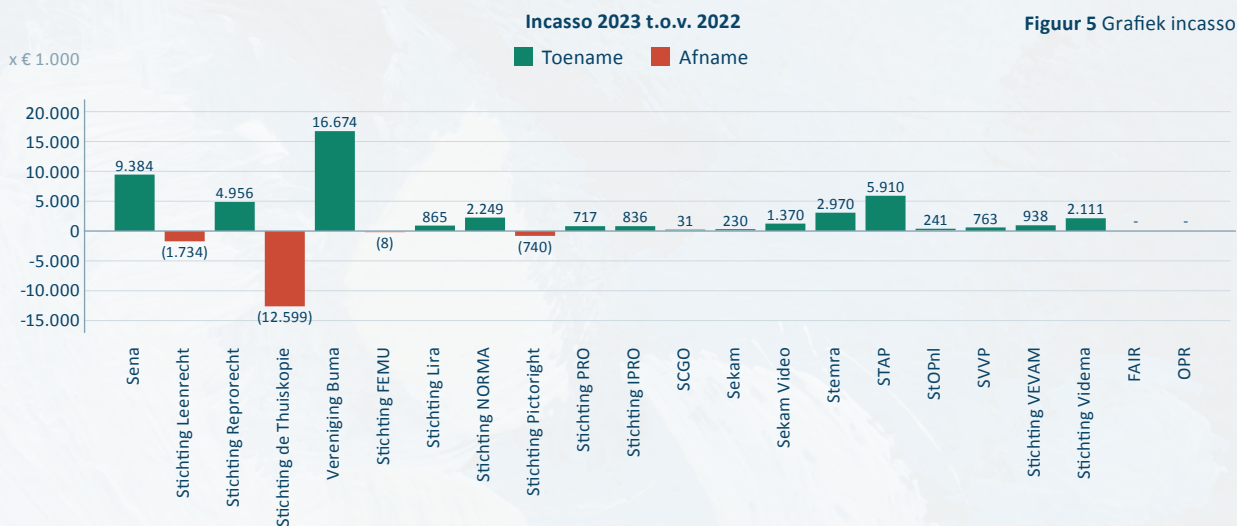
Hieronder is grafisch weergegeven welke cbo's meer of minder incasso genereerden ten op zichte van het voorgaande jaar (zie Figuur 5 "Grafiek incasso").

Toelichting cbo's ontwikkelingen incasso 2023

De cbo's hebben in hun transparantieverslagen over 2023 een toelichting gegeven bij de ontwikkeling van de incasso 2023 ten opzichte van 2022.

Cbo's met (significant) toegenomen incasso t.o.v. 2022:

- **Stichting Sena** (toename van de incasso van 12% ten opzichte van 2022). Stichting Sena meldt dat 2023 het eerste jaar was na een periode van drie jaar waarin Nederland geen beperkende coronamaatregelen kende. Hierdoor kon Stichting Sena in 2023 een volledig jaar aan licentie-inkomsten factureren. De RAAP-PPI¹ toeslag van 26,6% op openbaar gebruik was ook in 2023 van toepassing.
- **Stichting Reprorecht** (toename van de incasso van 20% ten opzichte van 2022). Stichting Reprorecht meldt dat in 2023 de tweejaarlijkse aanschrijving van bedrijven tot en met 19 fte heeft plaatsgevonden.

¹ Recorded Artists Actors Performers - RAAP – en Phonographic Performance Ireland - PPI - zijn in Ierland gevestigde naburige rechtenorganisaties en vertegenwoordigen respectievelijk Uitvoerende Kunstenaars en Producenten. Deze cbo's waren het niet eens over de vergoedingen aan Uitvoerende Kunstenaars die niet binnen de Europese Economische Ruimte - EER - wonen. Op 8 september 2020 deed het Europese Hof van Justitie hierover uitspraak, waarbij het oordeelde dat er geen beperkingen mogen worden toegepast ten aanzien van welke rechthebbenden in aanmerking komen voor een naburige rechtenvergoeding. Rechthebbenden uit derde staten - staten die niet tot de EER behoren - mogen niet worden uitgesloten van het recht op een billijke vergoeding. Dat zou alleen mogen als dit in Europese wetgeving zou zijn vastgelegd.

... Naar aanleiding van het RAAP-PPI arrest werd er per 1 januari 2021 een wetswijziging in Nederland van kracht. Deze zorgde ervoor dat het onderscheid tussen bescherming op basis van het Verdrag van Rome of het WPPT kwam te vervallen. Dat betekent dat repertoire uit alle landen die het WPPT-verdrag getekend hebben - waaronder de VS - door Sena vertegenwoordigd wordt.

... Aanpassing tarieven: Als gevolg van deze Nederlandse wetswijziging moest Sena ook gaan incasseren en repareren voor alle vormen van openbaarmaking van 'Amerikaans repertoire'. Sena is daarop in gesprek gegaan met de representatieve organisaties van muziekgebruikers, om aan te geven dat Sena zich op basis van het toegenomen aandeel beschermd repertoire - genoodzaakt zagen de tarieven te verhogen. Voor 2023 werd overeenstemming bereikt over een ongewijzigde toepassing van het percentage van 26,6% als RAAP-toeslag.

Hierdoor kan de incasso van 2023 beter vergeleken worden met die van 2021. De toename in 2023 ten opzichte van 2021 bedraagt dan (6,2%).

- **Stichting NORMA** (toename van de incasso van 20% ten opzichte van 2022). De vergoeding voor tv-uitzendingen is één van de belangrijkste bronnen van incasso voor rechtengelden voor Stichting NORMA. Samen met Stichtingen Lira en VEVAM, de rechtenorganisaties voor (scenario)schrijvers en regisseurs, heeft Stichting NORMA een overeenkomst met RODAP, de koepelorganisatie van producenten, omroepen en distributeurs, over vergoedingen voor tv-uitzendingen. Deze overeenkomst, die loopt tot 2025, is gebaseerd op een wettelijke regeling voor collectief beheer.
- **Stichting IPRO** (toename van de incasso van 20% ten opzichte van 2022). Stichting IPRO werkt samen met Stichting UvO om gezamenlijke overeenkomsten af te sluiten met universiteiten en hogescholen. Dankzij de gezamenlijke onderhandelingen zijn nieuwe overeenkomsten gesloten met universiteiten en hogescholen voor het gebruik van auteursrechtelijk beschermd werk van Nederlandse en internationale uitgevers. Dit in combinatie met hogere tarieven zorgt voor een toename van de incasso.
- **Stichting SEKAM** (toename van de incasso van 12% ten opzichte van 2022). De incasso van Stichting SEKAM fluctueert en is afhankelijk van het openbaar maken van Nederlandse producties in het buitenland.
- **Stichting SEKAM Video** (toename van de incasso van 20% ten opzichte van 2022). De (incidentele) verhoging van de

incasso is het gevolg van de vrijval van de reserveringen van Stichting de Thuiskopie. Deze zijn in 2023 uitgekeerd aan de cbo's die thuiskopiegelden verdelen, die deze gelden op hun beurt aan rechthebbenden verdelen.

- **Stichting STAP** (toename van de incasso van 219% ten opzichte van 2022). De toename van de incasso van STAP is voornamelijk te danken aan de incasso Videoland over de periode 2014 – 2023 en de nabetaling van de Thuiskopievergoeding over 2019 en 2020.
- **Stichting VEVAM** (toename van de incasso van 11% ten opzichte van 2022). De stijging van de incasso wordt voornamelijk veroorzaakt door een (na)betaling van vergoedingen voor Video On Demand voor de jaren 2019 – 2022, alsmede door de ontvangst van de na-uitkering van thuiskopiegelden 2019-2020.
- **Stichting Videma** (toename van de incasso van 11% ten opzichte van 2022). De stijging van de incasso bij Stichting Videma is het gevolg van de in 2023 toegepaste prijsindex en deels het gevolg van uitbreiding van het aantal verstrekte licenties.

Cbo's met (significant) afgenomen incasso t.o.v. 2022:

- **Stichting Leenrecht** (afname van de incasso van -/- 14% ten opzichte van 2022). Stichting Leenrecht incasseerde en verdeelde in 2023 € 10,8 miljoen aan leenrechtvergoedingen, wat ruim 14% minder is dan het voorgaande jaar. De vergelijking met voorgaande jaren levert een vertekend beeld door de twee coronajaren, waarin het aantal uitleningen van bibliotheken terugliep. In 2022 bevat de incasso de eenmalige dotatie van het ministerie van OCW.

- **Stichting de Thuiskopie** (afname van de incasso van -/- 29% ten opzichte van 2022). In 2023 zag Stichting de Thuiskopie een afname van de incasso met 29% ten opzichte van 2022. Deze daling is voornamelijk te wijten aan de verlaging van de thuiskopievergoedingen voor de meeste apparaten, vanwege een gerechtelijke uitspraak van het Gerechtshof te Den Haag in het nadeel van Stichting de Thuiskopie inzake 'offline streaming copies', waartegen een verzoek tot cassatie bij de Hoge Raad is ingesteld. Daarnaast is de verkoop van elektronica, zoals mobiele telefoons, gedaald wat eveneens heeft bijgedragen aan de afname van de incasso.

Meer incasso gegenereerd in 2023 dan in 2022

Het CvTA constateert dat bij Vereniging Buma en Stichting Sena de incasso na de beperkende corona-maatregelen weer op het niveau van voorgaande jaren is. Stichting STAP heeft voor het eerst gelden via aanbieder Videoland ontvangen. De stichtingen Lira, VEVAM en NORMA incasseerden meer vanwege de overeenkomst tussen de kabelbedrijven en de stichtingen Lira, Vevam en NORMA. Hierdoor krijgen rechthebbenden die eerder geen vergoeding ontvingen voor het gebruik van hun werken nu wél een vergoeding.

Minder incasso gegenereerd in 2023 dan in 2022

Bij Stichting de Thuiskopie zorgde de herziening van tarieven en de verkoop van minder dragers van auteursrechtelijke beschermd werk (importeurs en fabrikanten) voor de daling van de incasso ten opzichte van 2022.

Stichting Leenrecht werd in 2023 nog steeds geconfronteerd met minder uitleningen via de bibliotheken.

Nog geen incasso voor nieuwe cbo's OPR en FAIR

In 2023 zijn twee nieuwe organisaties onder het toezicht van het CvTA komen te vallen. Dit betreft Stichting Organisatie voor PersuiterersRecht (OPR), deze beheert namens een groot deel van de Nederlandse nieuwsmedia het uitgeversrecht en Stichting Film Auteurs In Recht (FAIR). FAIR is er voor de audiovisuele verhalenvertellers, zoals cameramensen, costume designers en visual effects artists. Voor deze groep filmmakers beheert FAIR collectief auteursrechten en vergoedingsaanspraken. Deze nieuwe organisaties hebben in 2023 nog geen incasso gegenereerd.

Vervolgstep: Ontwikkelingen incasso betrekken bij gesprek sector

Het CvTA wil de ontwikkelingen ten aanzien van de repartitie in 2023, en vooruitkijkend naar 2024 en verder, meenemen in het met de sector te entameren bredere gesprek over de ontwikkelingen in de sector collectief beheer.

1b. Repartitie

De repartitie betreft de verdeling van eerder geïncasseerde en ontvangen gelden aan rechthebbenden en/of cbo's die deze gelden verder verdelen aan rechthebbenden. Deze verdeling vindt plaats op basis van door de cbo vastgestelde repartitiereglementen.

Ontwikkelingen repartitie 2023

Van de totale repartitie in 2023 ad € 533,9 miljoen (2022: € 498,3 miljoen) is de omvang onderscheiden naar categorieën als volgt:

1. Repartitie in Nederland: 64% (2022: 64%)
2. Repartitie via het buitenland: 19% (2022: 20%)
3. Ontvangsten in de keten ter verdere repartitie door cbo's ("Repartitie aan cbo"): 16% (2022: 16%).

De totale repartitie in 2023 is ten opzichte van 2022 met 7% toegenomen.

De repartitie in de categorie "Repartitie in Nederland" is in 2023 ten opzichte van 2022 toegenomen met 8%. De repartitie aan het buitenland is in 2023 ten opzichte van 2022 toegenomen met 3%, en de repartitie aan cbo's (in de keten) is in 2023 ten opzichte van 2022 toegenomen met 10%.

Absolute toename van de repartitie 2023 ten opzichte van 2022

De absolute toename van de repartitie in 2023 ten opzichte van 2022 bedraagt € 35,6 miljoen.

Hieronder is grafisch weergegeven welke cbo's meer of minder hebben gerepartieerd ten opzichte van het voorgaande jaar (zie Figuur 8 "Grafiek repartitie").

Figuur 6 Onderverdeling categorieën repartitie

(x €1.000)	Repartitie - Alle cbo's			% mutatie t.o.v. voorgaand jaar	
	2021	2022	2023	2022	2023
Repartitie aan cbo's	71.112	79.977	87.813	12%	10%
Repartitie aan het Buitenland	87.600	99.132	102.213	13%	3%
Repartitie in Nederland	279.210	319.247	343.935	14%	8%
Totale Repartitie	437.922	498.356	533.961	14%	7%

	Aandeel categorie van totaal		
	2021	2022	2023
Repartitie aan cbo	16%	16%	16%
Repartitie aan het Buitenland	20%	20%	19%
Repartitie in Nederland	64%	64%	64%
Totale Repartitie	100%	100%	100%

Figuur 7 Repartitie per cbo 2021 - 2023

(x €1.000)	Repartitie Totaal			% mutatie t.o.v. 2021	% mutatie t.o.v. 2022
	2021	2022	2023	2022	2023
Stichting Sena	58.478	62.265	74.330	6%	19%
Stichting Leenrecht	7.001	12.851	10.844	84%	-16%
Stichting Reprorecht	31.742	30.630	26.978	-4%	-12%
Stichting de Thuis kopie	24.119	26.400	37.905	9%	44%
Vereniging Buma	139.605	167.252	193.649	20%	16%
Stichting FEMU	558	631	636	13%	1%
Stichting Lira	23.892	33.041	29.843	38%	-10%
Stichting NORMA	13.382	12.162	16.370	-9%	35%
Stichting Pictoright	13.846	13.070	14.070	-6%	8%
Stichting PRO	17.065	18.351	17.930	8%	-2%
Stichting IPRO	2.728	4.312	3.955	58%	-8%
Stichting SCGO	723	730	653	1%	-11%
Stichting SEKAM	2.850	1.739	1.803	-39%	4%
Stichting SEKAM Video	7.684	5.110	6.163	-33%	21%
Stichting Stemra	48.623	61.283	45.996	26%	-25%
Stichting STAP	2.605	2.490	6.937	-4%	179%
Stichting StOPnl	11.199	12.653	10.284	13%	-19%
Stichting UvO	11.600	8.759	10.933	-24%	25%
Stichting VEVAM	6.289	9.740	9.340	55%	-4%
Stichting Videma	13.933	14.887	15.342	7%	3%
Totaal	437.922	498.356	533.961	14%	7%

* Stichting FAIR en Stichting OPR hebben op dit punt nog geen informatie.

Toelichting cbo's ontwikkelingen repartitie 2023

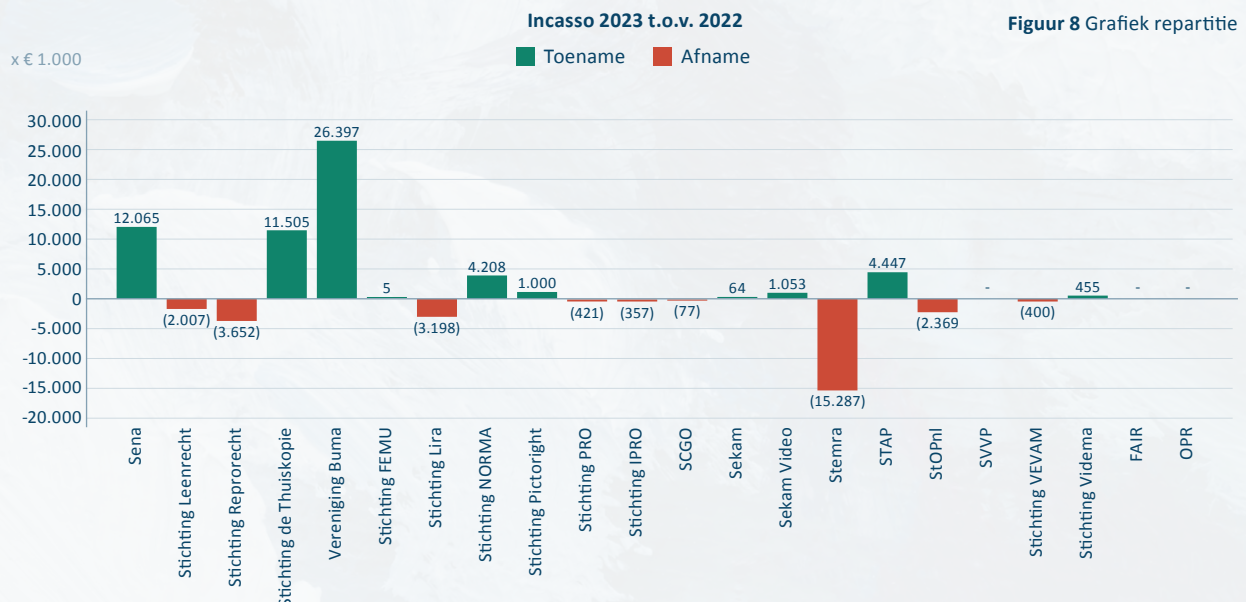
De belangrijkste ontwikkelingen ten aanzien van de repartitie in 2023 zijn:

Cbo's met (significant) toegenomen repartitie t.o.v. 2022:

- **Stichting Sena** (toename van de repartitie van 19% ten opzichte van 2022). De toename van incasso in 2023 heeft als gevolg dat de repartitie eveneens is toegenomen. De toename wordt toegeschreven aan het niet meer van toepassing zijn van de coronamaatregelen waardoor stichting Sena weer volledige incasso-inkomsten genereerde.
- **Stichting de Thuiskopie** (toename van de repartitie van 44% ten opzichte van 2022). In 2023 is er een hoger bedrag vrijgekomen voor rechthebbenden van € 37,9 miljoen voor 2023, terwijl het voor 2022 € 26,4 miljoen was. Dit is het gevolg van het uitkeren van de eerder gereserveerde

bedragen (voor de jaren 2019-2020) als gevolg van de nog vast te stellen hoofdverdeelsleutel en vanwege lopende incassoprocedures.

- **Vereniging Buma** (toename van de repartitie van 16% ten opzichte van 2022). Vereniging Buma geeft aan dat de toename van de repartitie wordt veroorzaakt door de stijging in 2023 van de incasso na drie jaren waarin de coronamaatregelen van toepassing waren. Bovendien heeft een versnelde uitkering van buitenland gelden plaatsgevonden.
- **Stichting NORMA** (toename van de repartitie van 35% ten opzichte van 2022). Een versnelling in het uitkeringsproces heeft bij stichting NORMA geleid tot een hogere repartitie van rechtengelden in vergelijking tot het voorgaande jaar.
- **Stichting SEKAM Video** (toename van de repartitie van 21% ten opzichte van 2022). De toename van de repartitie met 21% is

voornamelijk te wijten aan de afronding van de verdeling van thuiskopiegelden over de jaren 2018 en 2019. Dit zorgde voor een stijging in uitkeringen aan rechthebbenden. Daarnaast was er ook een daling in dubbelclaims.

- **Stichting STAP** (toename van de repartitie van 179% ten opzichte van 2022). Stichting STAP heeft naast de doorbetalingen van Thuiskopie- en Leenrechtgelden en gelden in het kader van EMS-BOD (Extra Media Services Broadcast on Demand), ook de incasso Videoland voor Video on Demand diensten (VOD) voor de periode 2014 tot en met 2023 uitbetaald. Deze gelden zijn in 2023 na onderhandelingen overeengekomen.

Cbo's met een (significant) afgenomen repartitie t.o.v. 2022:

- **Stichting Leenrecht** (afname van de repartitie van -/- 16% ten opzichte van 2022). Stichting Leenrecht incasseerde en verdeelde in 2023 ruim 16% minder dan het voorgaande jaar. De vergelijking met voorgaande jaren levert een vertekend beeld op als gevolg van twee jaren van corona en de eenmalige dotatie van het ministerie van OCW in 2022. De repartitie is vergelijkbaar met die van 2020 en 2019.
- **Stichting SCGO** (afname van de repartitie van -/- 11% ten opzichte van 2022). Stichting SCGO verdeelt thuiskopiegelden. Deze worden nog niet voor 100% aan hen uitgekeerd vanwege discussie over de verdeelsleutel.
- **Stichting Stemra** (afname van de repartitie van -/- 25% ten opzichte van 2022). Door een incidentele uitkering in 2022 levert de vergelijking met dit jaar een vertekend beeld op.

- **Stichting StOPnl** (afname van de repartitie van -/- 19% ten opzichte van 2022). De afname is te verklaren doordat naast de gebruikelijke jaarlijkse fluctuaties de repartitie in 2022 eenmalig hoger was door de afbouw van de aangehouden reserves. Dit heeft geleid tot een daling in 2023 ten opzichte van 2022.

Repartitie 2023 volgt incasso 2023

De totale ontwikkeling van de repartitie volgt die van de incasso of de ontvangst van gelden van andere cbo's.

Zoals in het geval van Stichting de Thuiskopie waarbij gelden niet volledig werden gerepartieerd vanwege de interne discussie over de vaststelling van de hoofdverdeelsleutel voor de periode 2019-2020.

Stichting de Thuiskopie keerde eerder aangehouden gelden uit (voor de jaren 2019-2020) als gevolg van de nog vast te stellen hoofdverdeelsleutel en vanwege lopende incassoprocedures.

Stichting NORMA heeft een versnelling in de repartitie weten te bewerkstelligen en Stichting STAP heeft de gelden vanwege de overeenkomst met Videoland uitgekeerd.

Vervolgstep: Ontwikkelingen repartitie betrekken bij gesprek sector

Het CvTA wil de ontwikkelingen ten aanzien van de repartitie in 2023 en vooruitkijkend naar 2024 en verder meenemen in het met de sector te entameren bredere gesprek over de ontwikkelingen in de sector collectief beheer.

2. Verdeling binnen de wettelijke termijnen

Cbo's dienen de geïncasseerde of ontvangen gelden zo snel mogelijk, maar in elk geval binnen wettelijke termijnen te verdelen. Het CvTA vindt het van belang dat de cbo's op dit punt voldoen. Het binnen de wettelijke termijnen uitkeren van gelden aan rechthebbenden is één van de belangrijkste financiële doelstellingen van een cbo. Hiertoe dient het repartitiesysteem van een cbo te worden geoptimaliseerd. Indien gebruiksgegevens ontbreken of wanneer de informatie over rechthebbenden onvolledig is, waardoor vertraging ontstaat in de repartitie van gelden, dient de cbo hier zo goed mogelijk op te acteren.

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de vraag of de cbo's voortgang boeken bij het verdelen van de gelden binnen de wettelijke termijnen.

Wettelijke termijnen repartitie

De wettelijke termijnen zijn:

a. Collectieve beheersorganisaties, of hun leden die organisaties zijn die rechthebbenden vertegenwoordigen, verdelen en betalen deze bedragen zo snel mogelijk aan rechthebbenden. Betaling en verdeling vindt in ieder geval uiterlijk **negen maanden** na afloop van het boekjaar plaats waarin de rechteninkomsten zijn geïnd, tenzij **objectieve redenen** de collectieve beheersorganisatie of, in voorkomend geval, zijn leden ervan weerhouden deze uiterste termijn te eerbiedigen (Artikel 2i lid 3 WT).

b. De collectieve beheersorganisatie verricht de verdeling en betalingen aan de andere collectieve beheersorganisatie zo snel mogelijk, maar uiterlijk **negen maanden** na afloop van het boekjaar waarin de rechteninkomsten zijn geïnd, tenzij **objectieve redenen** de collectieve beheersorganisatie ervan weerhouden deze termijn na te leven (Artikel 2k lid v4 WT).

c. De vertegenwoordigde collectieve beheersorganisatie, of zijn leden die rechthebbenden vertegenwoordigen, verdelen en betalen de aan rechthebbenden verschuldigde bedragen uiterlijk **zes maanden** na ontvangst van deze bedragen, tenzij **objectieve redenen** de collectieve beheersorganisatie of, in voorkomend geval, zijn leden ervan weerhouden deze termijn na te leven (Artikel 2k lid 5 WT).

Objectieve redenen

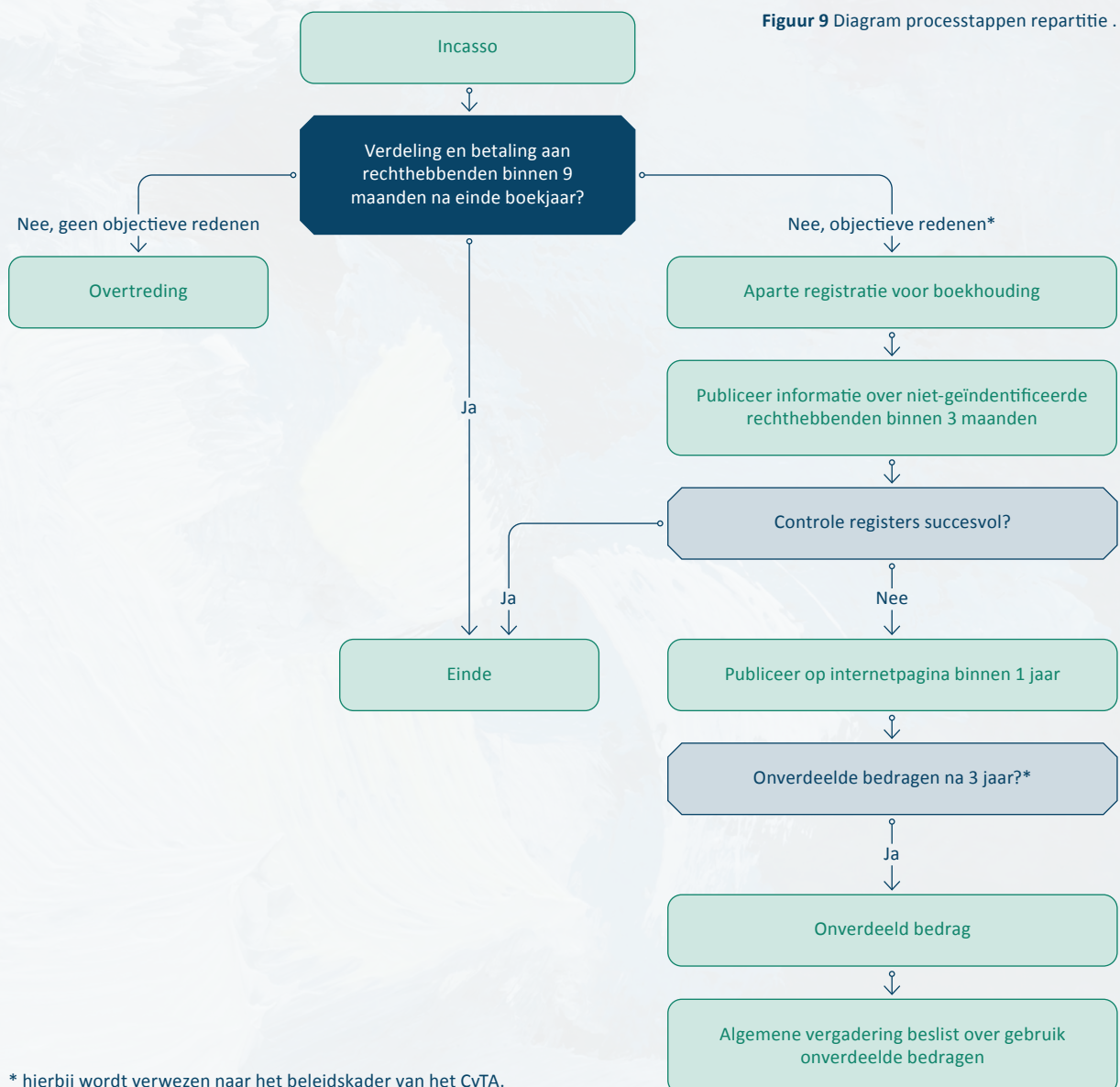
Deze objectieve redenen kunnen in het bijzonder verband houden met de vastlegging door gebruikers, de identificatie van rechten, rechthebbenden of de afstemming van gegevens over werken en andere materie met rechthebbenden, zo staat in de memorie van toelichting 34 243. De lijst in de memorie van toelichting is niet uitputtend. Redenen kwalificeren zich alleen als objectieve redenen wanneer zij niet te wijten zijn aan de cbo zelf.

Diagram processtappen repartitie

In het onderstaande diagram wordt aangegeven hoe het proces van incasso en repartitie stapsgewijs verloopt. Daarbij worden de wettelijke termijnen om de geïncasseerde bedragen aan de juiste rechthebbende uit te keren vermeld.

Tijdslijn repartitie, verdeling binnen negen maanden inclusief vervolgstappen door de cbo

Om inzichtelijk te maken hoeveel tijd een cbo heeft om geïncasseerde gelden aan rechthebbenden te verdelen is onderstaande tijdlijn opgesteld voor de verdeling van de geïncasseerde gelden binnen de negen maanden inclusief de vervolgstappen en termijnen op basis van de wettelijke vereisten.

Figuur 10 Tijdslijn repartitie

Cbo's hebben ruim de tijd om geïncasseerde gelden te reparteren, maximaal drie jaar

In de praktijk kan dit betekenen dat cbo's gelden geïnd in januari (t) verdelen in september van het volgende jaar (t+1), dus 12 plus negen maanden. Dit is dan nog binnen de wettelijke termijn.

Indien de gelden dan nog niet verdeeld zijn dient de cbo de rechtmatige rechthebbende te achterhalen, door cbo's en rechthebbenden aan te schrijven en registers te raadplegen en een register te publiceren op de website met werken waarvan de rechthebbenden informatie ontbreekt.

De doorlooptijd van het gehele proces bedraagt maximaal drie jaar. Hierna worden de gelden als onverdeeld beschouwd en bepaalt de ALV van de cbo (of bij het ontbreken ervan het orgaan met de toezichthoudende functie) hoe deze gelden worden aangewend.

Inventarisatie CvTA Verdeling binnen de wettelijke termijnen

Het CvTA heeft de cbo's in de informatie-uitvraag gevraagd aan te geven welk deel van de geïncasseerde gelden binnen de wettelijke termijnen zijn verdeeld.

Dit wordt thans uitgedrukt in een percentage en geeft aan welk deel van de geïncasseerde gelden van een bepaald jaar worden verdeeld binnen negen maanden na afloop van het boekjaar waarin deze gelden werden ontvangen, of wanneer het een ontvangst van een andere cbo betreft, binnen zes maanden na de ontvangst van die gelden.

Overzicht Repartitie binnen de wettelijke termijnen in percentages

Onderstaand overzicht (Figuur 11 Repartitie binnen de wettelijke termijnen) is opgesteld op basis van de informatie die cbo's middels de informatie-uitvraag aan het CvTA hebben verstrekt. Cbo's geven aan welke deel van de geïncasseerde gelden binnen de wettelijke termijn van 6 dan wel 9 maanden is gereparteerd.

Ontwikkelingen repartitie binnen de wettelijke termijnen: lichte verbetering, 18% niet op tijd

- Van de gelden die in 2022 geïncasseerd zijn vindt de verdeling (gemiddeld) binnen negen maanden na het jaar van incasso plaats: 82% (2022) t.o.v. 81% (2021).
- Van de gelden ontvangen in 2022 vindt de verdeling (gemiddeld) binnen zes maanden

Figuur 11 Repartitie binnen de wettelijke termijnen

	< 9 mnd volg op het jaar van incasso	< 6 mnd na ontvangst van Nederlandse cbo	< 6 mnd na ontvangst van buitenlandse cbo	< 9 mnd volg op het jaar van incasso	< 6 mnd na ontvangst van Nederlandse cbo	< 6 mnd na ontvangst van buitenlandse cbo	Verschil	Verschil	Verschil
	% van incasso verdeeld in 2022 en 2023			% van incasso verdeeld in 2021 en 2022					
Stichting Sena	74%	N.v.t.	100%	72%	n.v.t.	93%	2%	-	7%
Stichting Leenrecht	100%	N.v.t.	N.v.t.	100%	n.v.t.	n.v.t.	0%	-	-
Stichting Reprorecht	100%	N.v.t.	100%	96%	n.v.t.	100%	4%	-	0%
Stichting de Thuis kopie	61%	N.v.t.	N.v.t.	60%	n.v.t.	n.v.t.	1%	-	-
Vereniging Buma	PM	PM	PM	PM	PM	PM	-	-	-
Stichting FEMU	75%	96%	83%	75%	85%	n.v.t.	0%	11%	-
Stichting Lira	77%	83%	87%	79%	76%	100%	-2%	7%	-13%
Stichting NORMA	60%	61%	100%	39%	65%	87%	21%	-4%	13%
Stichting Pictoright	95%	78%	100%	97%	80%	100%	-2%	-2%	0%
Stichting PRO	N.v.t.	99%	100%	n.v.t.	100%	100%	-	-1%	0%
Stichting IPRO	N.v.t.	100%	100%	n.v.t.	100%	100%	-	0%	0%
Stichting SCGO	N.v.t.	91%	N.v.t.	n.v.t.	93%	n.v.t.	-	-2%	-
Stichting SEKAM	N.v.t.	86%	100%	n.v.t.	88%	100%	-	-2%	0%
Stichting SEKAMVideo	N.v.t.	94%	100%	n.v.t.	95%	100%	-	-1%	0%
Stichting Stemra	PM	PM	PM	PM	PM	PM	-	-	-
Stichting STAP	N.v.t.	100%	N.v.t.	n.v.t.	82%	n.v.t.	-	18%	-
Stichting StOPnl	96%	N.v.t.	N.v.t.	95%	n.v.t.	n.v.t.	1%	-	-
Stichting UvO	97%	N.v.t.	N.v.t.	100%	n.v.t.	n.v.t.	-3%	-	-
Stichting VEVAM	79%	88%	97%	73%	86%	45%	6%	2%	52%
Stichting Videma	85%	N.v.t.	N.v.t.	81%	n.v.t.	n.v.t.	4%	-	-

* Stichting FAIR en Stichting OPR hebben op dit punt nog geen informatie.

na ontvangst van cbo's in Nederland plaats: 89% (2022) t.o.v. 86% (2021).

- Van de gelden ontvangen in 2022 vindt de verdeling (gemiddeld) binnen zes maanden na ontvangst vanuit het buitenland plaats: 97% t.o.v. 93% (2022).

De grootste verbeteringen in het reparteren binnen wettelijk termijnen werden bewerkstelligd door Stichting NORMA, Stichting FEMU, Stichting STAP en Stichting VEVAM.

Een deel van de gelden (18%) wordt dus nog niet verdeeld binnen de wettelijke termijn van negen maanden. Respectievelijk vindt

11% van de ontvangen gelden van cbo's in Nederland en 3% van de ontvangen gelden vanuit het buitenland niet plaats binnen de wettelijke termijnen.

Aangezien het nog niet inzichtelijk is welke gelden van 2023 binnen de wettelijke termijnen worden verdeeld (in 2024), worden bij dit onderwerp de geïncasseerde of ontvangen gelden van 2022 nader beschouwd.

Vereniging Buma en stichting Stemra hebben geen percentages opgegeven, aangezien de cbo thans haar ICT-systeem aan het vervangen is, waardoor het inzicht op dit moment nog niet mogelijk is.

Toelichting cbo's repareren binnen de wettelijke termijnen

Het lukt niet alle cbo's om de volledige repartitie binnen de wettelijke termijnen te laten plaatsvinden. Cbo's geven in het transparantieverlag aan wat hieraan ten grondslag ligt. De redenen hiervoor kunnen uiteenlopen, variërend van vertraagde aanlevering van informatie tot juridische complicaties. Door deze oorzaken per cbo systematisch te analyseren is inzicht ontstaan in de specifieke belemmeringen. Deze komen op de volgende generieke oorzaken neer:

1. Ontbrekende gebruiksdata
2. Ontbrekende informatie van rechthebbenden
3. Ongeclaimde werken
4. Reserveringen voor dubbel- en naclaims
5. Laat ontvangen gelden (thuiskopiegelden)

In de transparantieverlagen geven de individuele cbo's aan welke redenen van toepassing zijn om niet binnen de wettelijke termijnen te repareren.

Stichting Sena

Stichting Sena heeft te maken met verschillende objectieve redenen waardoor gelden niet binnen de gestelde termijnen kunnen worden uitbetaald. Dit omvat onder andere:

- Vertraagde aanleveringen van speellijsten
- Reserveringen voor rechthebbenden die nog niet zijn gevonden
- Reserveringen voor toekomstige schommelingen in de minutenwaarde, mede vanwege lopende juridische procedures.
- Ongeclaimd repertoire en rechthebbenden die zich (nog) niet hebben aangemeld.

Stichting de Thuiskopie

Stichting de Thuiskopie heeft besloten om een deel van de beschikbare gelden voorlopig niet uit te keren vanwege lopende procedures omtrent offline-streaming en de nog vast te stellen verdeelsleutel.

Vereniging Buma

Vereniging Buma geeft de volgende hoofdoorzaken aan voor het nog niet kunnen uitkeren van gelden:

- Onvolledige detailgegevens van uitzendingen, waardoor de gebruikte muziekwerken niet volledig kunnen worden geïdentificeerd.
- Incompleet of onjuist aangeleverde copyrightgegevens door rechthebbenden, waaronder dubbelclaims.
- Controles op gelden ontvangen uit het buitenland, waarbij afwijkingen moeten worden uitgezocht voordat uitkeringen plaatsvinden.

Stichting FEMU

Bij Stichting FEMU blijft een beperkt bedrag van de primaire incasso nog onverdeeld omdat de facturatie aan de rechthebbenden nog niet is afgerond. Een groot aantal partijen diende hun claimgegevens laat in, waardoor Stichting FEMU vertraging opliep bij de uitkeringen. Daarnaast worden bij secundaire incasso alle gelden toegewezen, maar uitbetalingen wachten op het versturen van facturen door rechthebbenden. Voor na-claims wordt jaarlijks een beperkt bedrag gereserveerd.

Stichting Lira

Stichting Lira geeft aan dat in 2023 het bedrag aan niet-uitgekeerde gelden gestegen is door een laat ontvangen betaling van thuiskopiegelden over de jaren 2019 en 2020. Voor 2019 zijn bovendien bedragen

gereserveerd voor eventuele na-claims van rechthebbenden, na een verdeeltermijn van drie jaar.

Stichting NORMA

Stichting NORMA geeft aan dat het rechten verdeelt op basis van ingediende claims van rechthebbenden (claim-systematiek), maar claims die in een laat stadium zijn ingediend worden in het nieuwe boekjaar afgehandeld. Bovendien worden buitenlandse ontvangen gelden pas als verdeeld beschouwd wanneer er sluitende specificaties zijn ontvangen.

Stichting Pictoright

Stichting Pictoright meldt dat het doorgaans 90% van de ontvangen gelden binnen de vastgestelde termijn verdeelt, met uitzondering van de Thuiskopie- en kabelgelden waarvoor een langere verwerkingstijd nodig is.

Stichting PRO

Stichting PRO meldt dat alle ontvangen bedragen conform de Wet toezicht binnen zes maanden na ontvangst of binnen negen maanden na afloop van het boekjaar worden uitgekeerd aan de rechthebbenden.

Stichting IPRO

Stichting IPRO heeft in 2023 alle ontvangen gelden volledig verdeeld binnen de wettelijke termijn. Hierdoor is er geen sprake van uitgestelde betalingen.

Stichting SEKAM

Stichting SEKAM bepaalt op basis van claims en programmagegevens van aangesloten partijen of verzamelde gegevens welke onafhankelijke productiemaatschappij als rechthebbende kan worden aangemaakt. Nadat de productiemaatschappij heeft bevestigd dat zij de rechthebbende is, worden de gelden uitgekeerd.

Stichting SEKAM Video

Stichting SEKAM Video geeft aan dat de redenen om niet binnen wettelijke termijnen uit te keren niet structureel van aard zijn. Rechthebbenden worden door de cbo actief benaderd om hen alsnog te laten claimen. Stichting SEKAM Video houdt een reservering voor na-claims aan. Tevens wordt een deel van de gelden aangehouden. Daarnaast bestaat de verplichting uit gelden die nog niet zijn uitgekeerd vanwege niet-geïdentificeerde rechthebbenden, conflicterende aanspraken (dubbelclaims) en creditnota's die nog goedgekeurd moeten worden door de rechthebbenden.

Stichting Stemra

De nog te verdelen gelden bij Stichting Stemra betreffen gelden die zijn uitgevallen in het distributieproces, vanwege het ontbreken van gebruiksgegevens, dubbelclaims en de identificatie van rechthebbenden.

Stichting STAP

Stichting STAP heeft in 2023 alle ontvangen gelden volledig verdeeld. Hierdoor is er geen sprake van uitgestelde betalingen.

Stichting StOPnl

Stichting StOPnl houdt reserveringen aan voor mogelijke na-claims en dubbelclaims.

Stichting UvO

Stichting UvO keert geïncasseerde gelden binnen hetzelfde boekjaar uit.

Stichting VEVAM

De nog te verdelen gelden betreffen de laat ontvangen gelden van Stichting de Thuiskopie m.b.t. 2019 en 2020.

Stichting Videma

Stichting Videma houdt reserveringen aan voor mogelijke na-claims en dubbelclaims.

Lichte verbetering repartitie binnen wettelijke termijnen

Over het algemeen constateert het CvTA een lichte verbetering van de repartitie binnen de wettelijke termijn van negen maanden. De verdeling van gelden binnen zes maanden na ontvangst van cbo's in Nederland en buitenland is eveneens verbeterd.

De grootste verbeteringen op dit onderdeel werden bewerkstelligd door Stichting NORMA, Stichting FEMU, Stichting STAP en Stichting VEVAM.

Het binnen de wettelijke termijnen uitkeren van gelden aan rechthebbenden is één van de belangrijkste financiële doelstellingen van een cbo. Hiertoe dient het repartitiesysteem van een cbo te worden geoptimaliseerd. Indien gebruiksgegevens ontbreken of wanneer de informatie over rechthebbenden onvolledig is waardoor vertraging ontstaat in de repartitie van gelden, dient de cbo hier zo goed mogelijk op te acteren.

Vervolgstep: steekproef bij drie cbo's

Het CvTA heeft de afgelopen jaren telkens geïnventariseerd in welke mate cbo's de repartitie uitvoeren binnen de wettelijke termijn. De cbo's hebben aangegeven dat circa 80% binnen de termijnen kon worden verdeeld.

Gezien de beperkte verbetering ten opzichte van 2022 geeft het nu aanleiding om het onderwerp opnieuw onder de aandacht te brengen.

Het CvTA hecht er veel belang aan de rechthebbenden tijdig over hun vergoedingen kunnen beschikken, in elk geval binnen de wettelijke termijn. Hiervoor dienen cbo's ambitie aan de dag te leggen.

Het CvTA zal bij een drietal cbo's uit de groep van cbo's die 80% of meer scoren, bij wijze van steekproef, onderzoek doen naar de redenen die het reparteren binnen de wettelijke termijnen verhinderen.

3. Nog te verdelen gelden einde boekjaar en onverdeelde gelden

In dit hoofdstuk wordt de stand van de “nog te verdelen gelden” aan het einde van het boekjaar 2023 nader geanalyseerd en wordt ingegaan op de onverdeelde gelden met betrekking tot de jaren 2020 en 2019.

De “nog te verdelen gelden” zijn de gelden bestemd voor rechthebbenden, maar die nog niet aan hen zijn gereparteed. De cbo's verantwoorden de stand van de “nog te verdelen gelden” jaarlijks in hun transparantieverlag, waarbij aangegeven wordt op welke jaren deze gelden betrekking hebben.

“Onverdeelde gelden” betreffen aan rechthebbenden verschuldigde bedragen die nog niet kunnen worden verdeeld binnen drie jaar na afloop van het boekjaar waarin de inning van de rechteninkomsten heeft plaatsgevonden. Ondanks dat de cbo alle nodige maatregelen heeft getroffen om de rechthebbenden te identificeren en te lokaliseren.

De algemene vergadering van een cbo (lees: het orgaan belast met de toezichtfunctie) besluit over het gebruik van de onverdeelde gelden.

In dit hoofdstuk wordt eerst ingegaan op de “nog te verdelen gelden” (1), en vervolgens op de “onverdeelde gelden” (2).

1. Ontwikkelingen Nog te verdelen gelden 2023

Op basis van de gegevens uit de transparantieverlagen en de informatie-uitvraag door het CvTA constateert het CvTA dat het totaal van de “nog te verdelen gelden” aan het einde van 2023 € 495 miljoen bedraagt.

Ter vergelijking: de incasso in 2023 bedraagt € 599 miljoen. De stand van de “nog te verdelen gelden” blijft jaar op jaar op totaal niveau (alle cbo's) min of meer gelijk, tussen de € 480 en € 510 miljoen.

Cbo's hebben tot negen maanden na het einde van het boekjaar waarin de incasso plaatsvond de tijd om de gelden aan de rechthebbenden te reparteren. Dit betreft een wettelijke termijn.

Van de stand “nog te verdelen gelden” ultimo 2023 ter hoogte van € 495 miljoen, heeft € 325 miljoen betrekking op 2023 (66%) en € 76,6 miljoen (15%) op 2022.

Figuur 12 Nog te verdelen gelden 2023

(x €1.000)	Totaal	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Stichting Sena	83.040	39.928	19.733	11.325	6.533	1.048	4.473
Stichting Leenrecht	0	0	0	0	0	0	0
Stichting Reprerecht	27.477	27.477	0	0	0	0	0
Stichting de Thuiskopie	59.800	27.239	15.291	17.270	0	0	0
Vereniging Buma	190.974	154.058	19.240	7.784	9.893	0	0
Stichting FEMU	526	435	60	17	14	0	0
Stichting Lira	25.801	6.824	6.466	5.475	5.460	1.576	0
Stichting NORMA	18.195	8.713	4.140	1.777	1.943	1.622	0
Stichting Pictoright	8.325	2.849	821	334	2.321	1.644	357
Stichting PRO	989	881	54	24	30	0	0
Stichting IPRO	4.893	4.893	0	0	0	0	0
Stichting SCGO	2.160	1.055	451	365	156	133	0
Stichting SEKAM	1.103	548	233	184	138	0	0
Stichting SEKAMVideo	1.695	494	404	405	392	0	0
Stichting Stemra	29.288	19.801	4.378	2.650	2.459	0	0
Stichting STAP	3.099	3.002	61	36	0	0	0
Stichting StOPnl	3.420	697	496	438	848	815	126
Stichting UvO	1.153	593	493	33	34	0	0
Stichting VEVAM	9.566	4.226	1.686	1.622	1.799	233	0
Stichting Videma	23.938	19.585	2.642	1.711	0	0	0
Totaal	495.443	325.322	76.649	51.450	32.020	7.070	4.956
% van totaal	100%	66%	15%	10%	6%	1%	1%

* Stichting FAIR en Stichting OPR hebben op dit punt nog geen informatie.

2. Ontwikkelingen Onverdeelde gelden

Met betrekking tot 2020 is ultimo 2023 € 26,4 miljoen nog niet verdeeld en met betrekking tot 2019 € 12,7 miljoen.

In figuur 14 “Aandeel onverdeelde gelden als % van incasso” zijn de onverdeelde gelden opgenomen uit de jaren 2019 en 2020. Hoewel de stand van de onverdeelde gelden in 2019 ten opzichte van 2020 afneemt,

zouden deze gelden ultimo 2023 reeds verdeeld moeten zijn. De gelden staan echter nog op de balans bij de cbo.

Leeswijzer: Stichting Sena heeft eind 2023 nog € 6.533k niet verdeeld. Dit bedrag is afkomstig uit het jaar 2020. De totale incasso betreffende 2020 bedroeg € 60.413k. Derhalve is 11% nog niet door Sena verdeeld ultimo 2023.

Op totaalniveau betreft dit voor 2019 € 12,7 miljoen (3% van de geïncasseerde gelden voor 2019), en voor 2020 € 26,4 miljoen (7% van de geïncasseerde gelden 2020).

De meeste cbo's die ultimo 2023 nog gelden van 2020 of eerder op de balans hebben staan, geven hiervoor een verklaring. Cbo's geven in gevallen aan dat zij gelden aanhouden voor claims aangezien de wettelijke verjaringstermijn volgens het Burgerlijk Wetboek vijf jaren bedraagt. De WT hanteert een termijn van drie jaren voor het verdelen van gelden.

In gevallen is het percentage dat als "niet verdeeld" wordt aangemerkt hoog bij stichtingen Sena, Lira, NORMA, Pictoright, SCGO en VEVAM.

Toelichting cbo's voor het nog niet verdelen van gelden van 2020 en eerdere jaren

Stichting Sena

De producenten van Stichting Sena hebben in 2023 besloten dat 100% van de onverdeelde gelden 2019 naar het socufonds gaan. De uitvoerende kunstenaars hebben besloten dat 75% van de onverdeelde gelden van 2019 naar het socufonds van stichting Sena gaan. De resterende 25% werd gelijkmatig verdeeld onder de Uitvoerende Kunstenaars van het betreffende muziejaar. Met betrekking tot 2020 is, na balansdatum, aangegeven dat de producenten besloten hebben 50% toe te kennen aan het socufonds en 50% pro rata uit te keren aan de producenten van het betreffende muziejaar. De uitvoerende kunstenaars hebben 100% van de onverdeelde gelden 2020 toegekend aan het socufonds.

Figuur 14 Aandeel onverdeelde gelden als % van incasso

Cbo	(x €1.000)		Incasso		Percentage	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Stichting Sena	6.533	1.048	60.413	72.138	11%	1%
Vereniging Buma	5.867	4.025	167.471	187.533	4%	2%
Stichting FEMU	14	-	691	418	2%	0%
Stichting Lira	5.460	1.576	32.885	18.195	17%	9%
Stichting NORMA	1.943	1.622	11.002	12.498	18%	13%
Stichting Pictoright	2.321	1.644	17.979	8.315	13%	20%
Stichting PRO	30	-	17.999	3.932	0%	0%
Stichting SCGO	156	133	1.136	1.056	14%	13%
Stichting SEKAM	138	-	2.374	2.923	6%	0%
Stichting SEKAM video	392	-	4.655	5.459	8%	0%
Stichting STEMRA	888	1.572	35.997	32.197	2%	5%
Stichting StOPnl	848	815	11.066	10.995	8%	7%
Stichting UvO	34	-	7.504	6.472	0%	0%
Stichting VEVAM	1.799	233	7.638	7.906	24%	3%
Totaal	26.423	12.668	378.810	370.037	7%	3%

* Stichting FAIR en Stichting OPR hebben op dit punt nog geen informatie.

Vereniging Buma

Vereniging Buma meldt dat een deel van de nog te verdelen gelden 2020 bestaat uit procesvoorraden en voor een deel uit onverdeeldbare gelden, maar is in het transparantieverlag niet expliciet over hoe deze bedragen worden aangewend.

Stichting FEMU

Het nog onverdeelde bedrag betreft 5,1 % aan rechthebbenden toegewezen bedragen die nog gefactureerd moeten worden.

De overige nog uit te keren bedragen betreft dubbelclaims en nog niet gevonden rechthebbenden. Twee grote partijen hebben in 2023 zeer laat hun claimgegevens doorgegeven, waardoor Stichting FEMU niet eerder tot uitkering kon overgaan. In 2023 zijn de onverdeelde gelden uit boekjaar 2019 verdeeld.

Stichting Lira

Stichting Lira geeft aan dat het maximaal 10% reserveert voor aangehouden claims voor oudere incasso's. De niet verdeelde gelden in 2019 en 2020 zijn met name hoog door laat ontvangen gelden van Stichting de ThuisKopie.

Stichting NORMA

Stichting NORMA meldt in het transparantieverlag dat rechthebbenden pas na vijf jaar zekerheid hebben over de door hun ingediende claim. Stichting NORMA reserveert hiertoe bedragen voor de jaren 2019 en 2020.

Stichting Pictoright

Stichting Pictoright meldt dat de thuiskopiegelden nog niet volledig zijn verdeeld door de introductie van een nieuwe systematiek. Bovendien zijn bedragen met terugwerkende kracht ontvangen.

Stichting SCGO

Repartitie van 2019 en 2020 is lang uitgesteld geweest vanwege een klacht van de partij in de stichting. Geen toelichting is gegeven over het resterende bedrag wat nog uitgekeerd moet worden.

Stichting SEKAM

Stichting SEKAM geeft geen reden voor het aanhouden van gelden voor de jaren 2019 en 2020.

Stichting SEKAM Video

Stichting SEKAM Video houdt (ook voor de jaren 2019 en 2020) een reservering aan voor na claims.

Stichting Stemra

Stichting Stemra meldt dat een deel van de nog te verdelen gelden 2020 bestaat uit procesvoorraden en voor een deel uit onverdeeldbare gelden, maar is in het transparantieverlag niet expliciet over hoe deze bedragen worden aangewend.

Stichting StOPnl

Stichting StOPnl meldt in het transparantieverlag over 2023 dat zij gelden die niet binnen drie jaren zijn uitgekeerd, na vijf jaar pro rata uitkeren aan de rechthebbenden die over het betreffende verdeeljaar een vergoeding hebben ontvangen.

Stichting VEVAM

Stichting VEVAM heeft voor 2019 bedragen gereserveerd voor (onvoorziene) na-claims van rechthebbenden voor de periode na de verdeeltermijn van drie jaar. Ook zijn de laat ontvangen thuiskopiegelden 2019-2020 in deze post begrepen.

Cbo's hebben een verklaring voor het saldo onverdeelde gelden

De meeste cbo's die ultimo 2023 nog gelden van 2020 of eerder op de balans hebben staan, geven hiervoor een verklaring. Cbo's geven in gevallen aan dat zij gelden aanhouden voor claims, aangezien de wettelijke verjaringstermijn volgens het Burgerlijk Wetboek vijf jaren bedraagt. De WT hanteert een termijn van drie jaren voor het verdelen van gelden.

In gevallen is het percentage dat als "niet verdeeld" wordt aangemerkt hoog bij stichtingen Sena, Lira, NORMA, Pictoright, SCGO en VEVAM.

Vervolgstep: Verzoek om nader inzicht over de redenen voor het aanhouden van gelden

Het CvTA zal de 14 cbo's die nog gelden met betrekking tot de jaren 2020 en eerder op de balans hebben staan (Vereniging Buma, stichtingen Sena, Lira, FEMU, NORMA, Pictoright, PRO, SCGO, SEKAM, SEKAM Video, Stemra, StOP, UvO en VEVAM) vragen om een nader inzicht over de redenen voor het aanhouden van deze gelden. Op basis van dit nadere inzicht bepaalt het CvTA een vervolgstap.

4. Kostenpercentages en beheerskosten

Cbo's zijn organisaties die ten behoeve van rechthebbenden gelden incasseren, beheren en repareren. Hiertoe hebben cbo's mensen in dienst, maken zij gebruik van ICT-systemen, houden zij kantoor en zetten zij (externe) expertise in. De kosten die hiermee gemoeid zijn betreffen de beheerskosten van cbo's.

Het CvTA verstaat onder beheerskosten die kosten die betrekking hebben op het beheer van auteursrecht en naburige rechten. Hieronder worden begrepen alle kosten die, direct dan wel indirect, samenhangen met de inning, de verdeling en het beheer van gelden door de cbo's.

Deze beheerskosten kunnen worden uitgedrukt als een percentage van de incasso en van de repartitie van enig jaar. Dit "kostenpercentage" drukt de relatieve verhouding uit tussen de beheerskosten van een cbo ten opzichte van de incasso- en repartitie-omvang.

Geen generieke (beheers-)kostennorm, evaluatie 2024

Vanaf 2023 geldt er geen generieke kostennorm meer, waarmee de kostenpercentages van de cbo's worden vergeleken. Deze betrof 15%, maar thans wordt een pilot uitgevoerd waar cbo's zelf een individuele kostennorm vaststellen,

één die is toegeschreven op de individuele cbo en rekening houdt met cbo-specifieke kenmerken. Voor de ene cbo past een lager kostenpercentage als norm, voor de andere cbo een norm die hoger ligt dan de eerdere norm van 15%. De individuele kostennorm mag echter geen afbreuk doen aan de kostenefficiëntie-doelstelling van de cbo's.

Het individuele kostenpercentage wordt afgestemd met het intern toezicht en (vertegenwoordigers van) rechthebbenden van de cbo. De cbo verantwoordt zich over de gerealiseerde kostenpercentages ten opzichte van de begrote individuele kostenpercentages in het transparantieverlag.

De evaluatie van de pilot van de individuele kostennorm volgt later in 2024.

Kostenontwikkeling en Consumenten Prijsindex (cpi)

Naast de relatieve verhouding van de kosten ten opzichte van incasso en repartitie, het kostenpercentage, kijkt het CvTA ook naar de (beheers-)kostenontwikkeling bij cbo's en vergelijkt deze met de consumentenprijs index (cpi)². Hier moet uit blijken of de beheerskosten van de cbo's gelijke tred houden met de ontwikkeling van de cpi.

De cbo's lichten de ontwikkeling van de kosten toe in het transparantieverlag.

² <https://www.cbs.nl/nl-nl/reeksen/tijd/consumentenprijzen/consumentenprijsindex>

Ontwikkelingen kostenpercentage 2023: nagenoeg gelijk

- De kostenpercentages ten opzichte van incasso en repartitie op totaal niveau zijn respectievelijk 10,5% (2022: 10,1%) en 11,8% (2022: 11,4%).
- De kostenpercentages ten opzichte van de incasso van de individuele cbo's lopen uiteen van 3,4% (Stichting PRO) tot 20,9% (Stichting NORMA).
- De kostenpercentages ten opzichte van de repartitie van de individuele cbo's lopen uiteen van 3,6% (Stichting PRO) tot 22,8% (Stichting FEMU).

Kostenpercentages ten opzichte van incasso en repartitie op totaal niveau in 2023 zijn nagenoeg gelijk aan die van 2022. De omvang van de incasso en de repartitie is ten opzichte van 2022 gestegen. Dit betekent dat ook de kosten van de cbo's (op totaalniveau) zijn gestegen.

- De cbo's wijten de stijging van de kosten hoofdzakelijk aan stijging van de personele lasten en de automatiseringskosten (inclusief de afschrijvingen).

Ontwikkelingen beheerskosten 2023: totaal € 63 miljoen

De totale kosten van alle cbo's was in 2023 € 63 miljoen. In 2022 was dit nog € 57 miljoen.

Figuur 15 Kostenpercentages 2023 t.o.v. 2022

	2023		2022	
	Beheerskosten / incasso	Beheerskosten / repartitie	Beheerskosten / incasso	Beheerskosten / repartitie
Stichting Sena	9,7%	11,7%	10,3%	13,3%
Stichting Leenrecht	5,6%	5,6%	4,4%	4,3%
Stichting Reprorecht	8,0%	8,8%	10,8%	8,8%
Stichting de Thuiskopie	6,0%	4,9%	4,3%	7,1%
Vereniging Buma	12,5%	15,2%	11,8%	15,5%
Stichting Lira	6,5%	6,9%	6,3%	5,9%
Stichting Norma	20,9%	17,4%	20,6%	19,3%
Stichting Pictoright	15,3%	15,0%	13,3%	14,8%
Stichting PRO	3,4%	3,6%	3,0%	2,9%
Stichting IPRO	4,5%	5,6%	4,3%	4,2%
Stichting SEKAM	6,6%	7,8%	7,0%	7,7%
Stichting SEKAM Video	7,7%	7,4%	8,6%	7,6%
Stichting Stemra	12,4%	12,8%	11,9%	8,7%
Stichting STAP	3,8%	4,7%	11,1%	12,0%
Stichting StOPnl	5,3%	6,2%	5,1%	4,8%
Stichting UvO	8,6%	8,3%	8,9%	10,0%
Stichting VEVAM	8,6%	8,6%	8,4%	7,2%
Stichting Videma	11,6%	16,7%	11,1%	14,9%
Stichting SCGO	9,0%	17,0%	8,5%	14,0%
Stichting FEMU	19,5%	22,8%	21,1%	25,2%
Totaal	10,5%	11,8%	10,1%	11,4%

* Stichting FAIR en Stichting OPR hebben op dit punt nog geen informatie.

Alhoewel de kosten uitgedrukt als percentage ten opzichte van incasso en repartitie nagenoeg gelijk zijn aan 2022, constateert het CvTA een stijging van de kosten van alle cbo's ten opzichte van 2022, namelijk € 6 miljoen.

Ontwikkelingen beheerskosten per cbo 2018-2023

Zie figuur 16 voor de ontwikkelingen in de beheerskosten tussen 2018 en 2023.

Werkelijke mutatie totale beheerskosten cbo's 10,5%

De totale beheerskosten zijn ten opzichte van 2022 gestegen. Dit is nagenoeg bij alle cbo's het geval.

De cpi 2023 (2023 ten opzichte van 2022) bedroeg 3,8%. De afgelopen jaren volgde de ontwikkeling van de beheerskosten die van de cpi.

In 2023 bedroeg de werkelijke mutatie van de totale beheerskosten van de cbo's ten opzichte van 2022 10,5% (Figuur 16 "Absolute beheerskosten per cbo 2018 – 2023"). De ontwikkeling van de totale beheerskosten van de cbo's in 2023 wijken dus in negatieve zin af van de cpi van 2023.

De cpi en de ontwikkeling van de totale beheerskosten zijn grafisch weergegeven in Figuur 17 "Ontwikkeling cpi en beheerskosten 2020 – 2023".

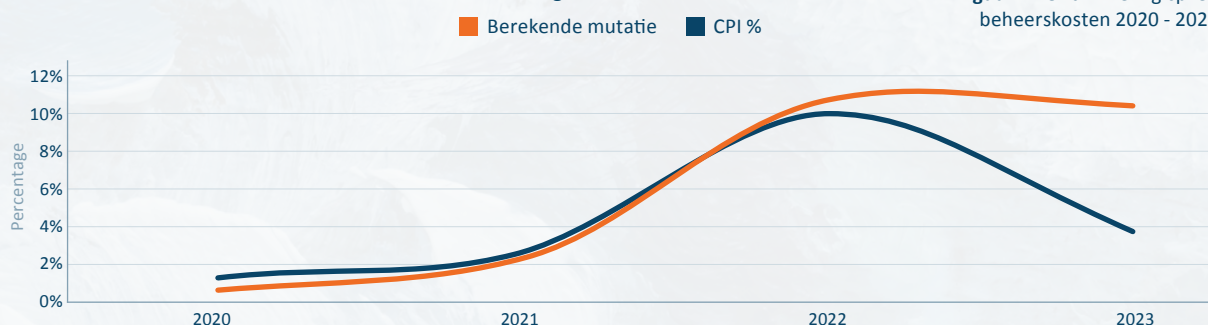
Figuur 16 Absolute beheerskosten per cbo 2018 - 2023

	Totale beheerskosten						
	(x €1.000)	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Stichting Sena		7.813	8.092	7.687	7.016	8.270	8.717
Stichting Leenrecht		507	490	519	535	552	602
Stichting Reprorecht		2.592	2.781	2.257	2.294	2.685	2.373
Stichting de Thuis kopie		1.511	1.383	1.520	1.849	1.884	1.858
Vereniging Buma		26.028	21.769	22.698	23.156	25.908	29.517
Stichting FEMU		123	122	114	126	159	145
Stichting Lira		1.553	1.644	1.667	1.827	1.948	2.066
Stichting NORMA		1.886	2.102	2.290	2.427	2.352	2.845
Stichting Pictoright		1.595	1.683	1.636	1.730	1.940	2.113
Stichting PRO		1.135	386	476	481	535	639
Stichting IPRO		170	164	166	193	179	223
Stichting SCGO		87	83	85	94	102	111
Stichting SEKAM		305	160	141	142	134	141
Stichting SEKAM Video		388	392	392	387	389	456
Stichting Stemra		3.288	4.459	4.649	4.743	5.307	5.878
Stichting STAP		182	182	182	195	299	326
Stichting StOPnl		920	568	595	572	601	638
Stichting UvO		0	774	762	924	874	905
Stichting VEVAM		711	749	697	690	701	800
Stichting Videma		2.889	1.994	1.795	2.161	2.225	2.557
Totaal		53.745	50.029	50.372	51.543	57.044	62.910

* Stichting FAIR en Stichting OPR hebben op dit punt nog geen informatie.

Ontwikkelingen beheerskosten en CPI

Figuur 17 Ontwikkeling cpi en beheerskosten 2020 - 2023

Figuur 18 Ontwikkeling beheerskosten cbo's 2021 - 2023

	(x €1.000)	Ontwikkeling beheerskosten in %		
		2021	2022	2023
Stichting Sena		-8,7%	17,9%	5,4%
Stichting Leenrecht		3,1%	3,2%	9,1%
Stichting Reprorecht		1,6%	17,0%	-11,6%
Stichting de Thuiskopie		21,6%	1,9%	-1,4%
Vereniging Buma		2,0%	11,9%	13,9%
Stichting FEMU		10,8%	25,8%	-8,6%
Stichting Lira		9,6%	6,6%	6,1%
Stichting NORMA		6,0%	-3,1%	21,0%
Stichting Pictoright		5,7%	12,1%	8,9%
Stichting PRO		1,1%	11,2%	19,4%
Stichting IPRO		16,2%	-7,0%	24,6%
Stichting SCGO		11,4%	8,4%	8,3%
Sichting SEKAM		0,7%	-6,3%	5,4%
Stichting SEKAM Video		-1,2%	0,4%	17,2%
Stichting Stemra		2,0%	11,9%	10,8%
Stichting STAP		7,1%	53,5%	9,1%
Stichting StOPnl		-3,9%	5,1%	6,1%
Stichting UvO		21,3%	-5,4%	3,5%
Stichting VEVAM		-1,0%	1,6%	14,1%
Stichting Videma		20,4%	3,0%	14,9%
Totaal		2,3%	10,7%	10,5%

* Stichting FAIR en Stichting OPR hebben op dit punt nog geen informatie.

Op basis van de cpi over 2023 (3,8%) zou de toename van de beheerskosten uitkomen € 2,2 miljoen (3,8% van totale beheerskosten 2022, € 57 miljoen).

De werkelijke mutatie van de totale beheerskosten bij cbo's ten opzichte van

2022 was 10,5% (€ 63 miljoen - € 57 miljoen, € 6 miljoen), zie Figuur 18 "Ontwikkeling beheerskosten cbo's 2021 – 2023".

In 2022 en 2021 volgen de ontwikkeling van de totale beheerskosten van de cbo's nog die van de cpi:

- In 2022 bedroeg de cpi 10%, de mutatie van de totale beheerskosten van cbo's ten opzichte van 2021 bedroeg 10,7%.
- In 2021 bedroeg de cpi 2,7%, de mutatie van de totale beheerskosten van de cbo's ten opzichte van 2020 bedroeg 2,3%.

Toelichting cbo's ontwikkelingen kostenpercentage en beheerskosten 2023

Op basis van de transparantieverslagen 2023 heeft het CvTA de toelichtingen van die cbo's waarvan de kostenmutatie ten opzichte van 2022 10% of hoger was geïnventariseerd.

Vereniging Buma (13,9%)

De totale kostenstijging ten opzichte van 2022 betrof 13,9% en wordt veroorzaakt door een stijging van 22% voor personeelskosten, een stijging van 99% voor afschrijvingen en 32% voor automatisering.

De kostenstijging wordt veroorzaakt door hogere loonkosten, als gevolg van zowel de hoge inflatie als meer personeel. Vereniging Buma had voor 2023 een personeelsgroei begroot om de strategie uit te voeren, maar door krapte op de arbeidsmarkt zijn niet alle functies vast ingevuld. Hierdoor werd voor sommige posities tijdelijk extern personeel ingehuurd, wat zorgde voor een toename van € 1,2 miljoen in personeelskosten. De afschrijvingskosten stegen met € 1,0 miljoen door investeringen in een nieuwe IT-omgeving en waardeverminderingen van activa.

Stichting NORMA (20,9%)

De totale kostenstijging ten opzichte van 2022 betrof 20,9% en wordt veroorzaakt door een stijging van 19% voor personeelskosten en 159% voor afschrijving (desinvesteringen).

De softwareontwikkeling betreft het repartitiesysteem, met een afschrijvingspercentage van 16,7%. In het boekjaar was er een herijking, wat leidde tot een eenmalige afschrijvingslast van € 300k.

Stichting PRO (19,4%)

De totale kostenstijging ten opzichte van 2022 betrof 19,4% en wordt veroorzaakt door hogere kosten voor uitvoering (via Cedar).

Personeelskosten stijgen door een gemiddelde loonsverhoging van 6% en de inzet van 0,3 fte extra (stijging van 12,5%), inclusief 0,1 fte voor aanvullende beleidsondersteuning vanwege toenemende werkcomplexiteit. De huisvestingskosten stegen door de verhuizing naar een nieuw pand. Cedar-kosten namen met 18% toe en omvatten Stichting PRO's aandeel in directe personeelskosten, algemene kosten, huisvesting en automatisering bij Cedar. De automatiseringskosten stegen incidenteel met 17% door aanpassingen aan de webportal van Stichting PRO.

Stichting IPRO (24,6%)

Er is een totale kostenstijging van 24,6%, waaronder een stijging van 13% in personeelskosten.

Deze stijging volgt op de kostenreductie tijdens de coronajaren, waarin internationale activiteiten en bijeenkomsten beperkter waren. In 2023 namen de operationele kosten met € 27k toe door vergaderkosten van het IPRO-bestuur, eenmalige strategische sessies en externe adviseurs. De salariskosten stegen met € 18k door een CAO-verhoging (+5%) en hogere sociale lasten (+22%), deels door uitgestelde inflatie-effecten. De kostenstijging weerspiegelt voornamelijk een inhaaleffect op de kostenbesparing van 7% in 2022.

Stichting SEKAM Video (17,2%)

De kosten over 2023 zijn ten opzichte van 2022 gestegen met 17,2%. De afwijking is voornamelijk toe te schrijven aan de extra kosten van het Culturele Fonds Audiovisuele Producenten (CFAP), die het gevolg zijn van een fusie.

Stichting Stemra (10,8%)

De kosten van Stichting Stemra over 2023 zijn ten opzichte van 2022 gestegen met 10,8%. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door een stijging van 15% van de interne personeelskosten, en een stijging van 32% van de automatiseringskosten.

De hogere beheerskosten bij Stichting Stemra zijn voornamelijk toe te schrijven aan gestegen personeelskosten, gericht op de uitvoering van strategische doelen en fte-uitbreiding. Door arbeidsmarktkrapte zijn niet alle geplande functies met vaste medewerkers ingevuld, wat leidde tot duurdere tijdelijke inhuur. Daarnaast namen overige kosten toe, vooral door IT-projectkosten en hogere beheer-, onderhouds- en licentiekosten voor de IT-omgeving.

Stichting VEVAM (14,1%)

De totale kostenstijging ten opzichte van 2022 betrof 14,1%, waaronder een stijging van 7% in personeelskosten.

Stichting VEVAM geeft aan dat de jaarmutatatie bedrijfslasten hoog is doordat de inflatie in 2022 heeft geleid tot hogere kosten in 2023. Daarnaast zijn er extra kosten gemaakt voor een nieuw digitaal platform. De automatiseringskosten voor de webportal zijn hoger dan begroot door de overgang naar een nieuw content management systeem.

Stichting Videma (14,9%)

De totale kostenstijging ten opzichte van 2022 betrof 14,9%, deels vanwege de afschrijving op de ontwikkelingskosten van software.

De ingebruikname van het nieuwe ICT-systeem leidde tot een toename in beheerskosten, voornamelijk voor hogere automatiseringskosten. Deze stijging is deels incidenteel, veroorzaakt door implementatiekosten en de ontwikkelingen van nieuwe data-analysemodellen voor controle en rapportage. Daarnaast is er een structurele toename door kosten voor softwarelicenties.

Vervolgstep: CvTA neemt ontwikkeling beheerskosten mee bij evaluatie individuele kostennorm

De toename van de kosten is een zorgelijke trend. De kosten van het collectief beheer nemen jaar op jaar toe. Het CvTA dient ook rekening te houden met de gebruikers die via de tarieven indirect meebetalen aan de kosten van het collectief beheer.

De individuele kostennorm faciliteert mogelijk het aanhouden van (hogere) beheerskosten. Het CvTA dient erop toe te zien dat een cbo streeft naar een beperking van de beheerskosten voor de inning, het beheer en de verdeling van gelden. Dit heeft het CvTA ook verwoord in het kader voor het toepassen van de individuele kostennorm door de organisaties.

In de aanstaande evaluatie van de individuele kostennorm dient het CvTA hieraan voldoende aandacht te schenken. Het CvTA kan overwegen om hierover een signaal af te geven.

5. Ketenkosten

Indien meerdere cbo's zijn betrokken bij het verdelen van gelden aan rechthebbenden is sprake van een keten van cbo's.

Onder ketenkosten wordt verstaan de beheerskosten die de cbo's gezamenlijk maken om gelden aan de rechthebbenden uit te keren. Deze ketenkosten worden uitgedrukt als percentage van de repartitie door cbo's die verdelen aan rechthebbenden.

Vier ketens: Thuiskopie, Leenrecht, Reprorecht en UvO

Het CvTA identificeert vier ketens. Dit betreft de Thuiskopieketen, de Leenrechtketen, de Reprorechtketen en de UvO keten. De cbo's aan het begin van de keten, de bij de gebruiker innende cbo's, sluiten zogeheten 'aanwijzingsovereenkomsten' af met de cbo's die de gelden repareren onder de rechthebbenden.

Twee typen cbo's aan basis van de ketens

In de praktijk staan twee typen cbo's aan de basis van de ketens voor het innen van gelden bij de gebruikers en het verdelen van deze gelden onder andere cbo's (die het op hun beurt repareren onder rechthebbenden):

1. Cbo's die gelden bij de gebruiker innen en deze gelden verdelen alleen onder andere (aan rechthebbenden reparerende) cbo's. Dit zijn Stichting de Thuiskopie en Stichting Leenrecht.
 - a. Stichting de Thuiskopie verdeelt de geïnde gelden aan: Stichting NORMA, Stichting Lira, Stichting VEVAM, Stichting Stemra, Stichting STAP, Stichting SEKAM Video, Stichting Pictoright, Stichting PRO, Stichting FAIR en Stichting Collectieve Gelden Omroepen (SCGO). Derhalve verdeelt Stichting de Thuiskopie aan negen onder toezicht staande cbo's.
 - b. Stichting Leenrecht verdeelt de gelden aan: Stichting NORMA, Stichting Lira, Stichting Stemra, Stichting Pictoright, Stichting PRO, Stichting VEVAM, Stichting FEMU, Stichting STAP en SEKAM Video. Derhalve verdeelt Stichting Leenrecht aan acht onder toezicht staande cbo's.
2. Cbo's die gelden innen bij gebruikers en deze verdelen onder andere cbo's en zelf gelden ook rechtstreeks repareren onder rechthebbenden. Dergelijke, uit oogpunt van een keten, 'hybride' cbo's zijn: de stichtingen Reprorecht, PRO en UvO.
 - a. Stichting Reprorecht verdeelt gelden aan: de stichtingen FEMU, Lira, PRO en Pictoright.
 - b. Stichting UvO verdeelt gelden aan uitgevers in Nederland, aan Stichting IPRO, Stichting Lira, Stichting FEMU en aan Stichting Pictoright.

Ontwikkelingen ketenkosten 2023: nagenoeg gelijk

Het CvTA heeft de cbo's verzocht via de informatie-uitvraag de kosten ten behoeve van de keten aan te geven. Tevens heeft het CvTA de transparantieverslagen van de betreffende cbo's in de ketens geraadpleegd.

De ketenkostenpercentages geven een gelijk beeld als in 2022, op totaalniveau 16,3% (2022: 16,3%).

Toen de 15%-kostennorm nog van toepassing was werden deze voor twee of drie van de vier ketens overschreden.

Vervolgstep: CvTA betreft ketenkosten bij de evaluatie individuele kostennorm

Het CvTA dringt er bij de cbo's al langer op aan om afspraken te maken over de beheersing van de kosten in de ketens. De individuele kostennorm geeft cbo's enige vrijheid bij het bepalen van eigen normen ten aanzien van de beheerskosten, met mogelijk consequenties voor de vier ketens.

Dit wordt betrokken bij de aanstaande evaluatie van de individuele kostennorm. Op grond daarvan worden eventuele vervolgstappen bepaald.

Figuur 19 Ketenkostenpercentage 2023 t.o.v. 2022

Keten	2023	2022
Leenrechtketen	13,9%	11,1%
Reprorechtketen	15,9%	14,7%
Thuiskopieketen	16,0%	18,9%
UvO-keten	24,2%	24,2%
Totaal	16,3%	16,3%

6. Algemene reserve in samenhang met beheerskosten

De hoogte van de algemene reserve³ is een goede graadmeter van de financiële gezondheid van een organisatie. Het laat zien dat de organisatie aan de reguliere financiële verplichtingen kan voldoen, ook bij minder goede jaren.

De inkomsten van een cbo bestaan uit de administratievergoedingen die het ontvangt voor het beheer van de rechten van rechthebbenden, of ten behoeve van andere verdelende cbo's in het geval van een keten. De kosten van een cbo bestaan uit die voor personeel, ICT en huisvesting. Deze kosten zijn veelal structureel en kunnen in de meeste gevallen niet snel worden aangepast aan gewijzigde omstandigheden. De kosten voor personeel, huisvesting en ICT-systemen lopen in elk geval nog maanden door wanneer inkomsten (plotseling) zouden wegvallen.

Het verschil tussen de inkomsten en de beheerskosten van een cbo (het verschil tussen de baten en lasten), betreft het resultaat. Het resultaat muteert de algemene reserve van de cbo.

De algemene reserve van een cbo dient deze (tijdelijk) terugval van de inkomsten op te vangen. Deze algemene reserve dient dus toereikend te zijn om een bepaalde periode de kosten te dekken van een cbo, of in het meest ongunstige geval de organisatie in stand te houden zodat de operatie afgebouwd kan worden.

Ontwikkelingen algemene reserve in samenhang met beheerskosten 2023: over het algemeen op peil

Om te bezien of cbo's over voldoende algemene reserve beschikken om hun (structurele) kosten gedurende 12 maanden te dekken in het geval dat de inkomsten van een cbo wegvallen, zijn de transparantieverlagen over 2023 geraadpleegd.

Hierbij is een inventarisatie gemaakt van de beheerskosten en de algemene reserve van de cbo's over 2023, zie Figuur 20 Dekkingspercentage Algemene reserve en beheerskosten. De omvang van de algemene reserve gedeeld door de beheerskosten levert het dekkingspercentage op dat aangeeft in welke mate de cbo in staat is om haar jaarlijkse beheerskosten te dekken met beschikbare middelen.

³ Cbo's hanteren in hun transparantieverlagen diverse termen voor de algemene reserve: eigen vermogen, stichtingsvermogen, reserve en voorziening.

Figuur 20 Dekkingspercentage Algemene reserve en beheerskosten⁴

(x €1.000)	Eigen Vermogen 2023	Beheerskosten 2023	Dekkings- percentage (%)
Stichting Sena	10.067*	8.717	115%
Stichting Leenrecht	914	602	152%
Stichting Reprorecht	1.912	2.196	92%
Stichting de Thuiskopie	574	1.858	31%
Vereniging Buma	36.922	29.516	125%
Stichting FEMU	100	145	69%
Stichting Lira	4.898	2.066	237%
Stichting NORMA	5.056	2.845	178%
Stichting Pictoright	1.407	2.113	43%
Stichting PRO	990	639	155%
Stichting IPRO	1.000	224	447%
Stichting SCGO	222	110	201%
Stichting SEKAM	200	141	142%
Stichting SEKAMVideo	450	456	99%
Stichting Stemra	4.611	5.878	78%
Stichting STAP	84	326	26%
Stichting UvO	2.009	905	222%
Stichting VEVAM	1.821	799	228%

* Stichting FAIR en Stichting OPR hebben op dit punt nog geen informatie.

- Vier cbo's hebben een dekkingspercentage dat significant lager ligt dan 100%: Stichting de Thuiskopie (31%), Stichting FEMU (69%), Stichting Pictoright (43%) en Stichting STAP (26%).
- Zes cbo's hebben een dekkingspercentage dat significant hoger ligt dan 150%: Stichting Lira (237%), Stichting NORMA (178%), Stichting IPRO (447%), Stichting SCGO (201%), Stichting UvO (222%) en Stichting VEVAM (228%).
- De overige cbo's hebben een dekkingspercentage tussen de 100% en 150%
Idealiter zou een cbo over een dekkingspercentage moeten beschikken tussen de 100% en 150%, zodat de operationele activiteiten voor in ieder geval een jaar gedekt zijn en de verplichtingen jegens rechthebbenden afgewikkeld kunnen worden.

⁴ Stichting Sena werkt met de systematiek 'te verrekenen bedragen'. Dit doet men omdat er gedurende het kalenderjaar al incasso van dat jaar wordt doorbetaald. Tijdens de doorbetaling wordt het gebudgetteerde kosten/inhoudingspercentage gehanteerd. Aan het einde van een kalenderjaar is het daadwerkelijke kostenpercentage bekend en het nominale verschil wordt geboekt op de post 'te verrekenen bedragen'. Wanneer na vijf kalenderjaren er nog steeds een positief saldo staat, wordt dit alsnog uitgekeerd aan de rechthebbenden van dat betreffende jaar.

Stichting StOPnl en Stichting Videma ontbreken: Stichting StOPnl houdt geen continuïteitsreserve aan. In het scenario dat geen vergoedingen meer worden ontvangen zal Stichting StOPnl de voor afwikkeling van verplichtingen benodigde middelen onttrekken aan de gelden ter zake van doorbetaling. Middels dit uitgangspunt is Stichting StOPnl in staat de afwikkeling van de lopende repartitieschuld te realiseren.

Stichting Videma beschikt niet over een algemene reserve. De beheerskosten worden direct ten laste van de te verdelen auteursrechtgelden gebracht.

Cbo 's met een enkele geldstroom lopen meer risico op het (deels) wegvallen van die geldstroom en dus dient de algemene reserve de beheerskosten van de organisatie op te kunnen vangen, zodat de cbo nog voldoende tijd heeft om aan de lopende verplichtingen te voldoen.

Mede gelet op de toename van de beheerskosten van het collectief beheer vindt het CvTA het zorgelijk dat de stichtingen De Thuis kopie, FEMU, Pictoright en STAP op basis van het dekkingspercentage 2023 niet in staat zijn om de structurele kosten van een heel jaar te dekken.

Vervolgstep: zelfanalyse cbo's algemene reserve en beheerskosten

Het CvTA zal de cbo's waarvan het dekkingspercentage onder de 100% ligt een zelfanalyse laten uitvoeren, waarbij wordt ingegaan op het recente verleden, de actualiteit, en de verwachting voor de komende jaren mede gelet op de kostentoe name bij cbo's. Medio 2025 verlangt het CvTA hierover een terugkoppeling van de betreffende cbo's.

7. Liquide middelen in samenhang met repartitieschuld

De liquide middelen vertegenwoordigen de beschikbare contanten en kasequivalenten die de organisatie op korte termijn kan aanwenden om aan haar financiële verplichtingen te voldoen.

De repartitieschuld betreft het bedrag dat de cbo aan rechthebbenden moet uitkeren op basis van geïnde vergoedingen voor het gebruik van hun auteursrechten.

De verhouding tussen de liquide middelen en de repartitieschuld wordt gemeten met een ratio. Een ratio van 1,0 of hoger wordt over het algemeen als financieel gezond beschouwd voor cbo's. Dit houdt in dat organisaties voldoende liquide middelen hebben om aan hun verplichtingen ten opzichte van rechthebbenden te voldoen, wat een belangrijke indicator is voor de financiële stabiliteit en betrouwbaarheid van een cbo.

Een hoger ratio duidt op een solide liquiditeitspositie, terwijl een lage ratio zou kunnen wijzen op mogelijk uitdagingen in het tijdig uitkeren van gelden.

Het CvTA identificeert drie categorieën:

1. Ratio hoger dan 1,0.

Een ratio boven 1,0 duidt erop dat de cbo over meer liquide middelen beschikt dan haar actuele verplichtingen vereisen. Deze financiële buffer helpt de organisatie om

onvoorziene uitgaven te dekken of om flexibiliteit te behouden bij fluctuaties in inkomsten en uitkeringen.

2. Ratio rond 1,0.

Een ratio van ongeveer 1,0 wijst erop dat de liquide middelen de actuele verplichtingen dekken. Het geeft aan dat de cbo de lopende verplichtingen kan dekken zonder extra buffers, maar dat er minder ruimte is voor onverwachte uitgaven en fluctuaties.

3. Ratio lager dan 1,0.

Een ratio onder de 1,0 betekent dat de cbo minder liquide middelen beschikbaar heeft om aan haar repartitieschuld te voldoen.

Indien een cbo beschikt over beleggingen, dienen deze betrokken te worden bij deze ratio, mits deze beleggingen terstond liquide kunnen worden gemaakt. De cbo's Vereniging Buma en Stichting NORMA beschikken over beleggingen.

Ontwikkelingen liquide middelen in samenhang met repartitieschuld: soms (te) laag

Op basis van de transparantieverslagen van de cbo's over 2023 heeft het CvTA het ratio liquide middelen/repartitieschuld in kaart gebracht (zie figuur 21 "Ratio liquide middelen en repartitieschuld"). Het vaststellen van de

Figuur 21 Ratio liquide middelen en repartitieschuld

(x €1.000)	Liquide Middelen	Repartitieschuld	Ratio
Stichting Sena	97,9	95,0	1,0
Stichting de Thuiskopie	62,6	59,8	1,1
Stichting Leenrecht	1,0	-	-
Stichting Reprorecht	29,3	27,5	1,1
Vereniging Buma	57,3	190,9	0,3
Vereniging Buma (inclusief beleggingen)	244,0	190,9	1,2
Stichting FEMU	0,6	0,5	1,2
Stichting Lira	36,2	25,8	1,4
Stichting NORMA	11,5	18,2	0,6
Stichting NORMA (inclusief beleggingen)	20,1	18,2	1,1
Stichting Pictoright	10,7	8,3	1,3
Stichting PRO	2,1	0,9	2,1
Stichting IPRO	7,3	4,9	1,5
Stichting SCGO	0,3	2,2	0,1
Stichting SEKAM	1,4	1,1	1,3
Stichting SEKAM-video	4,1	1,7	2,4
Vereniging Stemra	23,9	29,3	0,8
Stichting STAP	2,4	2,7	0,9
Stichting UvO	2,4	1,2	2,1
Stichting VEVAM	13,4	9,6	1,4
Stichting VIDEMA	19,2	23,9	0,8

* Stichting FAIR en Stichting OPR hebben op dit punt nog geen informatie.

liquiditeitsratio geschiedt aan het einde van het boekjaar en betreft een momentopname.

- Stichting SCGO heeft een zeer laag ratio (0,1). Stichting Videma (0,8) en Stemra (0,8) hebben een relatief laag ratio.
- De overige cbo's hebben een ratio variërend van 0,9 (Stichting Sena) tot 2,4 (Stichting SEKAM Video).
- Vereniging Buma en stichting NORMA beschikken over een beleggingsportefeuille. Wanneer de waarde ervan wordt meegenomen bij het bepalen van de ratio's, bedragen deze respectievelijk 1,2 en 1,1.

Alhoewel het ratio liquide middelen/ repartitieschuld is bepaald aan het einde van boekjaar 2023 en het een momentopname betreft, dienen cbo's altijd in staat te

zijn om uitstaande verplichtingen aan rechthebbenden te kunnen voldoen. Dit is in een aantal gevallen op basis van de informatie in de transparantieverslagen niet het geval.

Het CvTA dient erop toe te zien dat een collectieve beheersorganisatie voldoende is toegerust om zijn taken naar behoren uit te voeren, bovendien dient elke cbo regelmatig, zorgvuldig en correct te verdelen en de verschuldigde bedragen te betalen aan rechthebbenden.

Vervolgstep: zelfanalyse cbo's ratio liquide middelen/repartitieschuld

Het CvTA zal cbo's met een (zeer) lage ratio, een zelfanalyse laten uitvoeren ten aanzien van deze ratio, waarin recent verleden, de actualiteit en de verwachting betrokken wordt. Medio 2025 verlangt het CvTA hierover een terugkoppeling van betreffende cbo's.

8. Risico's

Risicomanagement betreft het identificeren en kwantificeren van risico's binnen een organisatie en het opstellen van maatregelen om deze risico's te mitigeren. Risicomanagement zou onderdeel moeten zijn van het beleid van elke organisatie en betreft een continu proces.

Het CvTA geeft geïnventariseerd welke risico's de cbo's onderkennen in hun transparantieverlagen met betrekking tot 2023. Het CvTA heeft op basis daarvan een top vijf opgesteld:

- Continuïteitsrisico
- Frauderisico
- Technologische risico's
- Risico's vanwege wet- en regelgeving
- Risico's ten aanzien van het verlies van functionarissen

1. Continuïteitsrisico: Dit risico houdt in dat de cbo niet in staat is om haar activiteiten voort te zetten door een gebrek aan financiële middelen of algemene reserve. Het continuïteitsrisico benadrukt de noodzaak van voldoende financiële buffers om operationele stabiliteit te waarborgen in geval van onvoorziene omstandigheden.

2. Frauderisico's: Door de grote hoeveelheid financiële transacties zijn veel van de cbo's kwetsbaar voor fraude. Dit risico wordt in verschillende contexten genoemd, van

cyberfraude tot valsheid in geschrifte en fraude bij financiële transacties. Fraude kan leiden tot aanzienlijke financiële verliezen en reputatieschade.

3. Technologische risico's: Veel cbo's vertrouwen op veelal complexe IT-systemen. De risico's van storingen, cyberaanvallen of dataverlies zijn aanzienlijk; informatiebeveiliging is onontbeerlijk. Deze risico's kunnen leiden tot operationele onderbrekingen en het verlies van kritieke data, wat de bedrijfsvoering ernstig kan verstoren. Datalekken vormen een steeds groter gevaar, vooral gezien de hoeveelheid persoonsgegevens die de cbo's verwerken.

4. Risico's vanwege wet- en regelgeving: Wijzigingen in wet- en regelgeving en ontwikkelingen in de jurisprudentie vormen een strategisch risico, aangezien deze onder meer de inkomsten en werkprocessen van de cbo's aanzienlijk kunnen beïnvloeden.

5. Risico's ten aanzien van het verlies van functionarissen: Het verlies van medewerkers kan een aanzienlijke impact hebben op de continuïteit van de organisatie. Daarbij speelt ook de huidige krappe arbeidsmarkt een rol.

Ontwikkelingen risico's bij cbo's: elke cbo beschikt over risicoparagraaf

Het CvTA constateert met genoegen dat elke cbo een risicoparagraaf in het transparantieverlag heeft opgenomen waarin de relevante risico's en de mitigerende maatregelen worden benoemd.

Het CvTA vindt het van belang dat cbo's voldoende aandacht (blijven) besteden aan informatiebeveiliging. De cybercriminaliteit neemt fors toe. Cbo's beschikken over grote geldstromen en over veel informatie van gebruikers en rechthebbenden. Toegang hiertoe dient extra goed beveiligd te zijn.

Vervolgstep: Risico's betrekken bij gesprek sector

Het CvTA wil de geconstateerde risico's in 2023, en daarbij vooruitkijkend naar 2024 en verder, meenemen in het met de sector te entameren bredere gesprek over de ontwikkelingen in de sector collectief beheer.

9. Investerings

Investeren is het aanschaffen van productiemiddelen ten behoeve van het optimaliseren van de bedrijfsprocessen. Een aantal cbo's heeft de afgelopen jaren geïnvesteerd, voornamelijk in het verbeteren of vernieuwen van hun IT-systemen die de repartitie verzorgen voor de rechthebbenden.

Cbo's dienen het CvTA te informeren wanneer (voorgenomen) investeringen de norm van 5% van de incasso van het voorgaande jaar overschrijden.

Het CvTA stelt prijs op informatie van de cbo over investeringen waarin het meerjarenperspectief verwoord is, aangezien deze meer risico met zich meebrengen.

Ontwikkelingen investeringen 2023: geen overschrijding van 5% van de incasso

Op basis van de transparantieverlagen is inzichtelijk gemaakt welke cbo's hebben

geïnvesteerd in de jaren 2019 – 2023 (zie figuur 22 "Investerings cbo's 2019-2023).

De cbo's Sena, Buma Stemra, NORMA, Pictoright en Videma investeerden gezamenlijk € 6,8 miljoen in 2023. De percentages investering t.o.v. incasso-omvang van het voorgaande jaar zijn lager dan 5%. De betreffende cbo's waren niet wettelijk verplicht het CvTA vooraf over de investering te informeren.

In de periode 2020-2023 is voor € 28 miljoen aan investeringen gedaan door de cbo's.

Vervolgstep: geen

Het CvTA voorziet voor nu geen vervolgstappen.

Figuur 22 Investerings cbo's 2019-2023

(x €1.000)	2023	2022	2021	2020	2019	Incasso 2022	Investering / incasso 2022
Stichting Sena	95	154	142	123	485	80.231	0,1%
Vereniging Buma	6.280	6.276	5.574	3.293	836	218.669	2,9%
Stichting NORMA	183	207	429	491	384	11.392	1,6%
Stichting Pictoright	73	86	68	19	22	14.558	0,5%
Stichting IPRO	-	-	2	-	2	4.130	0,0%
Stichting SCGO	1	-	2	11	-	1.200	0,1%
Stichting Videma	221	635	2.165	1.461	1.461	20.007	1,1%
Totaal	6.853	7.358	8.382	5.398	3.191		

* Stichting FAIR en Stichting OPR hebben op dit punt nog geen informatie.

10. Beleggingen

Cbo's incasseren gelden die aan rechthebbenden worden gereparteed. Tussen het incasseren van de gelden en het uiteindelijk reparteren ervan kan enige tijd zitten, aangezien de juiste rechthebbende vastgesteld dient te worden.

De WT staat cbo's toe om gelden (tijdelijk) te beleggen, mits zij dit doen in het belang van de rechthebbenden en er rekening mee houden dat de bedragen worden belegd met het oogmerk om de zekerheid, kwaliteit, liquiditeit en winstgevendheid van de portefeuille als geheel te waarborgen. Bovendien worden beleggingen deugdelijk gediversifieerd om buitensporige afhankelijkheid van één belegging en de accumulatie van risico in de portefeuille als geheel te vermijden.

De rol van het CvTA ten aanzien van beleggingen door cbo's is beperkt. Het is de cbo's toegestaan om te beleggen, er is geen beleggingsverbod voor cbo's. Aan het beleggen van gelden zijn risico's verbonden.

Het CvTA kijkt in zijn algemeenheid of het beleggingsbeleid voldoet aan de artikelen in de WT. Het CvTA heeft geen beleggingsexpertise en heeft geen taak bij het goedkeuren van het beleggingsbeleid. Het CvTA kijkt of de cbo het beleggingsbeleid periodiek evalueert, daarover advies inwint, afstemt met de (externe) beheerder van de portefeuille, dat het onderwerp wordt geagendeerd en dat daarover in het juiste gremium besluitvorming plaatsvindt.

Het CvTA hecht er belang aan dat de cbo's gelden binnen de wettelijke termijn verdelen aan rechthebbenden. Het CvTA gaat ervan uit dat wanneer versnelling in de repartitie wordt bewerkstelligd, minder gelden beschikbaar zijn voor het beleggen.

Ontwikkelingen beleggingen: rendement in 2023 positief

Twee cbo's beleggen actief gelden met als doel hierop rendement te behalen, dit zijn Vereniging Buma en Stichting NORMA. Sena beschikt over een beleggingsstatuut, maar belegt nog geen gelden.

Met de beleggingsopbrengsten worden de beheerskosten van de cbo (deels) gedekt. De rechthebbenden betalen hierdoor minder via het inhoudingspercentage aan de cbo voor de dienstverlening.

De beleggingsresultaten van de afgelopen jaren laten een zeer wisselend beeld zien met een positief rendement in het jaar 2023. Hoewel het CvTA een beperkte rol heeft ten aanzien van beleggingen, waakt het CvTA over het reparteren van gelden binnen de wettelijke termijn. Sneller reparteren kan als gevolg hebben dat minder gelden beschikbaar zullen zijn om te beleggen.

Het beleid ten aanzien van beleggingen is de verantwoordelijkheid van de interne governance van de cbo.

Op basis van de transparantieverslagen zijn de volgende gegevens ten aanzien van de beleggingsresultaten beschikbaar:

Vereniging Buma

De beleggingsresultaten van Vereniging Buma over de jaren 2021, 2022 en 2023 tonen fluctuaties. Hieronder volgt een overzicht en analyse van deze resultaten:

- 2021: Een positief beleggingsresultaat van €6,9 miljoen.
- 2022: Een negatief beleggingsresultaat van -€26,7 miljoen.
- 2023: Een herstel met een positief beleggingsresultaat van €14,6 miljoen.

Stichting NORMA

De beleggingsresultaten van Stichting Norma over de jaren 2021, 2022 en 2023 tonen fluctuaties. Hieronder volgt een overzicht en analyse van deze resultaten:

- 2021: Een positief beleggingsresultaat van €810k.
- 2022: In 2022 werd een negatief beleggingsresultaat van €-559k geboekt.
- 2023: In 2023 werd een positief beleggingsresultaat van €747k geboekt.

Vervolgstep: geen

Het CvTA voorziet voor nu geen vervolgstappen. Verwezen wordt naar hoofdstuk 2 "Repartitie binnen de wettelijke termijnen".

Dit is een uitgave van het College van Toezicht Auteursrechten.
Meer informatie over deze uitgave is te verkrijgen bij:

College van Toezicht Auteursrechten
Krom Boomssloot 22-II
1011 GW AMSTERDAM
www.cvta.nl info@cvta.nl
020 – 30 30 261

© College van Toezicht Auteursrechten, Amsterdam, december 2024

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.